

Lehliler Vistülün gerisinde yeni bir müdafaa hattı kurdular

Alman tayyareleri dün Romanya hududu yakınlarında istikşaf uçuşları yaptılar

Sovyet Rusyada silâh altına alınan ihtiyatlar sür'atle sevkediliyorlar

Fransızlar dün de Sarda ilerlediler, Almanlar bazı noktalarda taarruza geçtiler

Lehstanda büyük bir meydan muharebesi oluyor

Londra 10 (Hususi) — Peşeden bildirildiğine göre Varşova henüz düşmemiştir ve şehrin varoşlarında başlamış olan çarpışmalara aynı şiddetle devam edilmektedir.

Bükreş yolile gelen haberler de bu vaziyeti teyid ettikten sonra, Varşovanın müdafaası için bütün tedbirlerin alınmış olduğunu ilâve etmektedirler.

Alman kıtaları durduruldu

Bu akşam Vilna radyosu, Alman kıtalarının Varşovanın 6 mil dışında durdurulmuş olduklarını bildirmektedir. Aynı radyo Leh başkumandanlığının bir izahnamesini de neşretmektedir.

Bu izahnamede, Leh ordusunun evvelce hazırlanmış olan bir plân mucibince ric'at ettiği ve bu ric'atın, düşmanı memleket dahiline çekmek için bir tabiiye olduğu tasrih edilmektedir.

Şimdi, merkezden uzaklaşmış olan düşman kuvvetlerinin muvassalasını kesmek daha kolay olacaktır.

Lehlilerin yeni müdafaa hattı

Diğer taraftan Leh ordusunun hâlen Vistül - Naref - Buk istikamevinde yeni bir müdafaa hattı vücutte getirdikleri ve kuvayı külliyeinin bu hat üzerinde tahaşşüd ettiği bildirilmektedir.

Alman membarları ise, bugün bir motörlü kıt'anın Varşovanın merkezine kadar gittiğini, fakat piyade kıt'alarla birleşmek üzere tekrar geri döndüğünü bildirmektedirler.

Romanya hududu yakınlarında

Alman hava kuvvetleri de bugün geniş bir faaliyette bulunmuşlar ve Romanya hududunun yakınlarında istikşaf uçuşları yapmışlardır.

Almanların itirafları

Londra 10 (Hususi) — Alman başkumandanlığı bu gece

neğrettiği bir tebliğde, Varşova üzerine Alman ileri hareketinin durdurulduğunu itiraf eylemektedir.

Leh kuvvetleri, Varşovanın şimali şarkisinde ve cenubi garbisinde Alman kıt'alarını püskürtmüşlerdir. Lehlilerin mukavemet kuvveti artmaktadır.

Alman karargâhının tebliği

Berlin 10 (A.A.) — Alman umumî karargâhının tebliği: Vistül nehrinin yukarısile dağlar arasında Alman kuvvetleri mağlûb olan düşmanı şark istikametinde takip etmektedir.

Sandomierz ile Kutno arasında zırhlı ve motörlü kıt'alarımız büyük muvaffakiyetler elde etmiştir. Radom civarında bir çok Polonya fırkalarının Vistül ile araları kesilmiş ve her taraftan ihata olunmuştur. Şarka doğru çekilmekte olan düşman ne Skierniewice - Sochaczew - Kuntze hattından çekilebilir ne Vistülü Varşova civarından ne de cenubdan aşabilir. Muharebeler tutuşmuş olan bu Polonya kıtaatının âkibeti bu günlerde taayyin edecektir.

Polonyanın şimalinde Vistülü iki taraftan geçmiş olan Alman kuvvetleri Wloclawek'in garb mntakasına ve Plock'in da şark mntakasına varmıştır.

Varşovanın şimali şarkisinde Bug nehrinin cenub sahiline vardık. Daha yukarıda Lomzanın şarkında muharebeler vuku bulmaktadır.

Hava hücumları

Tayyarelerimiz bombardımanlarla Varşovadan şarka ve cenubi şarkıye giden yolları ve şimendiferleri tahrib etmiş ve düşmanın geri kalan istihkâmlarına taarruz eylemiştir.

Lublin üzerine yapılan hücumda 7 Polonya tayyaresi düşürülmüş ve bombalarla 8 düşman tayyaresi hasara uğratılmıştır.

Ordunun Radom civarında ve keza Narew ve Bug nehirleri arasındaki hareketına hava kuvvetlerimiz müessir icraatı müzaheret etmiştir. (Devamı 8 inci sayfada)

Dün de 4 gemi daha batırıldı

20 bin tonluk büyük bir ingiliz gemisinin batırıldığı haberi doğru değil

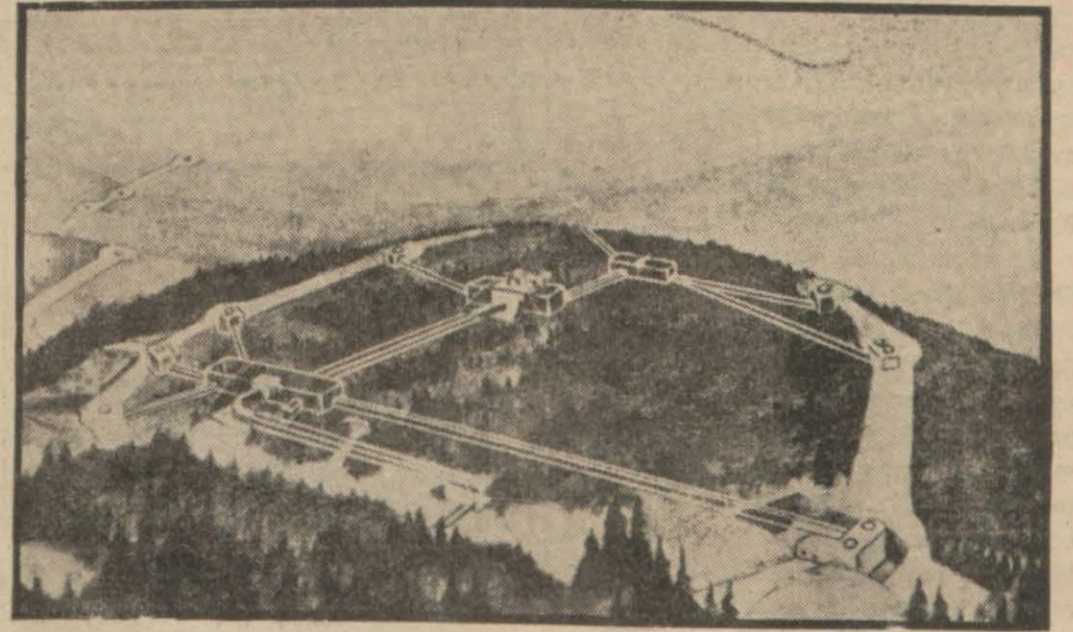
Londra 10 (Hususi) — 20 bin tonluk re Norveg sahillerinde "Warwick" isimdeki İngiliz transatlan ru batırılmıştır. Esmar Bald Vega-tinin bir Alman tabelbahiri tarafından sak ticaret gemisi olarak batırıldığı haberi asılsızdır. Gemi bu ak-digeri gemen unu da kayıptır. Tebliğde sunuñ ette de vaziyete ti gözleñ. Filme Alman tabel-tinin bir tebliğinde kaydedildiğine gör (Devamı 8 inci sayfada)

300 Amerikalı pilot İngiltereye müracaat etti

Londra 10 (Hususi) — Üç yüz Amerikalı pilot Kanada ve İngiltereye müracaat ederek, hava ordusunda çalışmak (Devamı 8 inci sayfada)

Litvinofun kurşuna dizildiği doğru değil

Moskova 10 (A.A.) — Tas ajansı tebliğ ediyor: (Devamı 8 inci sayfada)

Majino hattın dan bir görünüş

Romanyada 1 milyon 100 bin asker silâh altında bulunuyor

Bükreş 10 (A.A.) — «Havas» Romanya hükûmeti derhal yeni ihtiyat sınıflarını silâh altına çağırmağa karar vermiştir. Bugün bir milyon 100 bin askerin silâh altında bulunduğu zannediliyor.

Bir Japon-Sovyet ademi tecavüz paktı kabil mi?

Japon Başvekili Alman Hariciye Nazırının ileri sürdüğü fikirlere cevap veriyor

Japonya Avrupa harbine iştirak etmiyecek

Londra 10 (Hususi) — Japon başvekili General Abe, bugün beyanatta Hitler tarafından yapılan bir yanlış nevakil General Abe, bugün beyanatta sabın neticesi olduğunu söylemiştir: bulunarak, Avrupada patlyan harbin (Devamı 8 inci sayfada)

VAZİYET

Leh ordusu intizamını kaybetmedi

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet

Esaslı bir değişiklik yoktur. Fransızlar henüz Sigfrid hattının daima yalnız ileri arazisinde çalışmaktadırlar. Evvelki gün Almanların Fransız öncülerine yaptıkları taarruzun neticesi tamamiyle anlaşılmamıştır. Arazi dalgalı blokavzlar ve maden kömür ocakları Almanların mukabil taarruz ilerlemelerini kolaylaştırmış olmalarına rağmen, çünkü Alman tebliğinin bu mukabil taarruzun neticelerinden bahsetmediğine göre yapılan hareket e-hemmiyetsiz ve pek mevziidir. Bu cep

hedeki hareket ve muharebeler her iki taraf için bir müstahkem mevziin ileri arazisindeki yanaşma ve keşif çalışmaları karakterini muhafaza etmektedir. Bununla beraber Almanlar Fransız tanklarının asıl mevzi dayanamış olduklarını bildirmektedirler.

Şark cephesi

Varşovada Leh mukavemeti devam ediyor. Bunun faydası bilhassa Posen mntakası ile bunun şark taraflarından (Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Günün büyük meçhulü:
Rusya

Yazan: Muhittin Birgen

Cihan hâdiselerini klâsik diplomatlar gözlüğü ile değil, inkılâbî gözle gören Rusya, bütün Avrupa'yı atlatmış vaziyettedir: Asıl yükü kendisi ile Almanya arasında taksim edilmiş mukarrer görünen kanlı oyunun bütün ağırlığını, bir omuz hareketi ile bir lâhzedede İngiltere ile Almanyanın sırtına yükletiverdi! Şimdi, o, Moskovadaki yüksek tarassud kulesinden, Avrupayı, muazzeb bir tebessümle seyredip duruyor. Tarlada Mujik, fabrikada Robatçı (a mele), rahat rahat çalışmakta devam ederken Kremlin de, Rusyanın bu dünya işlerine müdahalesi zamanının ne vakit geleceğini hesap ile meşguldür.

Rusyanın bitaraflığını, ölü bir bitaraflık suretinde telâkki etmeğe imkân yoktur. Rus inkılâbı hiç bir zaman statik bir rol oynamayı kabul edemezler; onlar, tam manasile dinamik insanlardır. Ancak, yirmi bir senelik tecrübe içinde sabırlı olmayı da öğrendikleri için, şimdi, zahiri bir sükûnet içinde, hâdiselerin inkişafına bakmakta iktifa ediyorlar. Yarın ne yapacaklar? Meçhul. Evet, meçhul, şu dakikada günün, Avrupanın ve belki de dünyanın en büyük meçhulü Rusyadır.

Bu meçhule, ben bundan beş ay evvel ilk defa olarak temas edip onu bir hayli istifham işaretile ifade ettiğim sıralarda, Avrupa klâsik diplomatların birer monokle ile süslenen «şik» gözlerle görüldü. Bu tek gözlü diplomat bakışına mukabil dünyaya karşı gözlerini dört açan inkılâbîlar, Avrupada, büsbütün başka bir manzara görmüşler ve dünya için yeni yeni şeyler tahayyül etmişlerdi. Şimdi, muhtelif membalardan, tek tek çıkan sözleri zihnimizde hülâsa, ettikten sonra şu neticeye varıyoruz ki Litvinof, sırf bu yeni görüşün galebesi neticesinde istifa etmiştir. «Etmış» kelimesini «ettirilmiş» şeklinde okumak daha doğrudur.

Son günlerde rivayet edildi ki Litvinof bilhassa Almanya ile anlaşmak taraftarı olduğu için istifa etmiş ve onun yerine gelen Molotof bidayette muhalif fikri temsil ettiği halde, bilâhare hâdiselerin delâleti karşısında aynı kanaate varmış. Fakat, Alman matbuatının dilberinin altında geveledikleri bir takım sözlerden anlıyoruz ki bilâkis, Litvinof o zaman bizim tarafımızdan da tahmin edildiği veçhile - Almanya ile anlaşma fikrine karşı bazı mukavemetler göstermiş olduğu için istifaya mecbur olmuş. Bu bahiste bu meselenin ehemmiyeti var; çünkü, Rus - Alman anlaşması fikrinin Moskovadan mı, yoksa Berlinden mi narekete geldiği noktasını bu hâdiseye kolay izah eder. Eğer, vâsil olduğumuz kanaate yanılmıyorsak, anlaşma fikri, evvelâ Moskovadan çıkmış, Berlinde biraz mukavemet görmüş, nihayet, Berlin mukavemet yerine, Rusyaya karşı fedakârlığa geçmiştir. Meselâ, beyaz Ruslarla olan sıkı temasından dolayı Rusya işlerinden çok iyi malumat alan Figaro gazetesinin kanaati budur.

Kuvvetli rivayetlere göre, Rusya ile Almanya arasındaki anlaşma, imza tarihinden bir hayli eski olan bir emri vakti ve aradaki Moskova - Londra - Paris görüşmeleri de sade bir komedi imiş. Belki, bu cihet her halde münakaşa edilebilir. Muhakkak olan cihet şudur ki Berlin bu anlaşmaya, zahirde görüldüğünden çok fazla kıymet veriyor ve onun dilinin altında bir şeyler dolıştığı görülmüyor. Neler? Şimdilik meçhul!

★

Tekrar edelim: Rusya, bugün Avrupanın ve dünyanın en büyük meçhulüdür. Duvarları, harice karşı sınıksız kapalı duran Kremlin, onun içinde senelerce esrarlı bir hayat yaşamaya alışmış olan insanlar, harice hiç bir şey sızdırmıyorlar. Rusya haricinde, bu meçhulü çok iyi bilmesi mümkün olan tek bir insan var: Führer. Fakat, o da bunu ya iyi biliyor, bu takdirde giriştiği işde hesapları olduğunu kabul ederiz; yahud da, Moskovaya, âleme karşı olduğu gibi, ona karşı da, kendisini esrar içinde tutan bir büyük meçhuldür; bu ihtimalde de Führer mükemmel surette atlanmış ve kendisini hesabısızca bir sergüzeğe atmıştır. Bu iki ihtimalden hangisi doğ-

Resimli Makale:

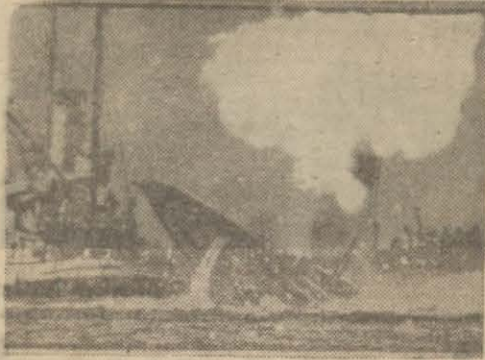
≡ Acele etmek ve etmemek meselesi ≡

İnsanın muhtelif hasletleri tetkik edilirken, ölçüye vurulurken «süratle karar verebilme» kabiliyeti üzerinde ehemmiyetle durulur, bu kabiliyete pek büyük bir kıymet verilir, fakat doğru olmak, yerinde ve zamanında verilmek, şaitle süratle karar insanı ekseriya muvaffakiyete götürür, fakat mutlak bir kalite değildir, zarar verdiği halde olur.

Mutlaka kaybınızı mucib olacak, fakat çekinilmesi imkânsız görünen bir hareket karşısında kaldınız mı? Sabrınızı tükenmiş, sinirinizin gevşediğini gördünüz mü? Hareketin bir an evvel tahakkukunu isteyecek hale geldiniz mi? Dikkat ediniz: Bu vaziyette çabuk karar vermek tehlikelidir, zira bir dakika geciktirilen felâket büsbütün uzaklaştırılabilir, çıkmayan canda daima ümid vardır.

SÖZ ARASINDA

Denizin yüzüne çıkıp
Tekrar batan
Tahtelbahır

Geçenlerde Atlas Okyanusunda batmış olan Amerikan Squalus denizaltı gemisi iki tahlisiye gemisi tarafından suyun yüzüne kadar çıkarılmış ve bu resim alındıktan birkaç saniye sonra da, tekrar denizin dibine kayarak batmıştır.

ru çıkacak? Bunu bize ancak zaman gösterir ve o zaman gelip, Moskova, göğsünde sakladığı meçhulü meydana atmaya kadar da biz, yolda tesadüf edeceğimiz bir takım eserler ve âlâmetlerle, işlerin gididine dair bir fikir edinebileceğiz.

Moskovanın büyük meçhulü içinde bizim için tek bir malûm vardır: İnkılâbî Rusya, Türk dostluğuna çok sadıktır; çünkü, bu, ancak böyle olabilir ve Çünkü Moskova bütün Avrupa ve dünya muadelerini hallederken malûm unsur olarak bu dostluğu kullanmış, her şeyden fazla ehemmiyet verecektir. Nitekim, biz de aynı vaziyetteyiz. Tarih ve jeopolitik bunu böyle istiyorlar. Aynı zamanda bu, esyanın tabii mantığı ve zaruri hareketleri neticesidir. Meselâ, Moskovanın bugünkü aziz dostu Berlinle karşı istikbalde takib edeceği siyaset üzerinde şu dakikada kendi kendimize bir çok şüpheli sualler sorabiliriz; fakat, Rusyanın Türkiye'ye karşı olan dostluğunda hiç tereddüde mahal yoktur: Ötedenberi olduğu gibi Moskova bizim dostumuzdur ve belki de bundan sonra bu dostluk daha ziyade artacaktır.

Her tarafı meçhul bir muamma için deki bu yegâne malûmu buraya kaydederken şahsi hesabıma da memnuniyetle şunu ilâve edeyim: 920-921 senesinde, Ankarada olan Türk - Rus dostluğunu kuvvetle müdafaa etmiş olanlardan biri de bendim. O zamandanberi bu dostluk, hemen hemen arızasız devam etti; çok mümkündür ki, bugün dünyanın şu büyük karşıklığı esnasında bu dostluk, her

Hergün bir fıkra

İşi kökünden halletmek

Her işi kolayca halledeceğini iddia eden adamla, her işin kökünden halledilmesi icab ettiğini iddia eden adam bir havuz başında oturuyorlardı. Havuzda bir balık vardı. Her işi kolayca halledeceğini iddia eden adam, havuzdan kepçeyle balığı tuttu. Balığı kepçeden çıkarıp eline aldı fakat balık parmaklarının arasından kayarak tekrar havuza düştü.

Her işin kökünden halledilmesi icab ettiğini iddia eden adam: — — —
— Balık böyle tutulu!
Dedi, eline bir kova aldı. Havuzun sularını kova kova boşaltmaya başladı.

Varşovada ihtikâr
Yapanların dükkânları
Bu hale geliyor!

Her yerde olduğu gibi Varşovada da harb heyecanını vesile addederek, ihtikâr kalkışan açık göz esnafı hükümet sıkı bir surette takib etmektedir. Resimde görüldüğü gibi, ihtikâr yaptığı anlaşılabilir bir adamın dükkânı kapatılmış, üzerine de, neden dolayı kapatıldığını gösteren levha asılmıştır.

İhtikâra sapan dükkancı bir Yahudidir. İki taraf için de çok hayırlı bir siyasetin neticesi olsun. Muhittin Birgen

Vücudünden yarım
Milyon voltluk cereyan
Geçirilen genç kız

Nevyork Rokfeller müessesesinde açılan bir serginin elektrik dairesinde Amerika güzellerinden Margaret Kernsin vücudünden yarım milyon voltluk bir cereyan geçirilmekte, ve resimde görüldüğü gibi saçları dindirdik bir hale getirilmektedir. Bu kadar kuvvetli bir cereyanın, hiç bir tesir vücuda getirmemesi de, bunun zararsız ve statik nevinden oluşudur.

Eski Çekoslovakya Reisi
Beneşin bir romanı filme
alınıyor

Uzun müddettenberi film çevirmemiş olan meşhur sinema yıldızı Elisabeth Bengner işinin başına dönmüş bulunmaktadır. İngiliz stüdyolarında Stolen Life adında büyük bir film çevirmiştir. Film, kocası Paul Czinner tarafından çevrilmiştir. Senaryosu esk. Çekoslovakya Cümhurreisi Beneşin vaktile yazmış olduğu ve büyük mükâfatı kazanmış olan romandan alınmıştır.

Zabıtada parmak izi yerine
yeni bir teşhis usulü

Zabıtada teşhisi kolaylaştırmak üzere parmak izlerine müracaat edilmekte olduğu malûmdur. Son defa meşhur Alman kimyagerlerinden biri yeni bir usul keşfetmiştir. Bu usul, ellerin üzerinde bulunan damarların tesbiti esasına müstenid bulunmaktadır. Yapılan ciddi tecrübelerle göre fiilhakika her bir elin üzerindeki damarların ayrı oldukları katıyet ile tesbit edilmiştir.

Bu usul Almanyada ve İngilterede tatbik edilmeğe başlanmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir dostumuz anlattı:

Büyük Harbi yaşamış olanlar ara sıra söylerler:

— Seterber'in ilk günlerinde yüz liralık makara, bir lira liralık kolay, yahud kahve satın almış olanlar bire on, bire yirmi, bire yüz kazandılar, zengin oldular, derler. Kendileri de aynı şeyi yapamamış oldukları için teessüre düşerler.

Anlaşılan o zamanın hatırasını birçoklar: taptaze muhafaza etmiş olacaklar ki bu defa Avrupada harb çıkınca ellerinde bulunan para ile gözlerine kestirebildikleri mala sarıldılar, yok yere o malın fiyatının çıkmasını mucib oldular, fakat bu roktada yanılıyorlar: 1914 de deniz yolu kapalıydı, mal gelmiyordu, bu defa açıktır, gelecektir, hesapları yanmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

Ana yurda dönüş

E. Talu

Tam iki ay süren bir ayrılıktan sonra dün sabah ana vatanı kavuştum. Bu iki ay içerisinde diyar diyar çeşid çeşid insanlar gördüm, muhtelif sesler işittim, iddialar, münakaşalar, mütalealar dinledim; endişelere, ıztırlara şahid oldum. Her nereye gitti isem, oranın insanlarını bihuzur buldum. Dünya, bir yıl zarfında manzarasını değiştirmişti. Sakat bir sulh muahedesi. Cür'etkâr bir adam. Yirmi beş senede şöyle böyle kalkınmağa başlayan beşeriye önüne eskisi kadar derin bir uçurum kazmıştı. Gözler, dehşet içerisinde, bu uçuruma teveccüh etmiş, onun yavaş yavaş beriye doğru yaklaşmasına bakıyordu.

İngiliz, Amerikalı, Fransız, Hindli. Yetmiş iki millete mensub sayısız seyyah kâfilelerinin şenlendirdikleri İsviçrenin karlı duruklarında, yeşil ormanlarında üniformalı askerler müdafaa hazırlığı görüyorlar.

Fransanın en meşhur, en şaşılaben modern, lüks ve kalabalık şehirlerinde palaslar hastane, gazinolar kışla olmuş, trenler, otobüsler hududa asker taşıyor.

İtalyada, hududa yakın şehirler, kasabalar, herhangi bir ihtimale karşı tedbir almış, geceleri ışıklarını örtüyor, ürkek ürkek sabah bekliyorlar.

Her tarafta, insanlar, büyük bir fırtınanın yakında kopacağını sezip de birer köşeye sinen kümes hayvanlarına dönmüşler: Birbirlerinin yüzüne bakıp teselli umuyorlar.

Ferde, beşeriyet için, hiçbir zaman bu derece karanlık olmamış, böyle meçhul ifade etmemişler! Zirur mahlukların hep birden tevelerinde sanki milyonlarca okkalk müazzam bir kılıç, ipince bir kılın ucunda sallanıyord.

Bundan evvelki faciyanın üzerinden henüz çeyrek asır geçmiş. Onun dehşeti henüz hafızalarda yaşıyor. Ve insanlar, o vakittenberi medeniyet (!) in imha vasıtaları hususunda mütemadiyen tekemmül eylemiş olduğunu biliyorlar.

Bir parçacık huzur ve sükûn bulmak için Balkanlara geçmek lazım geldi. Yugoslavyada, Yunanistanda efkârı daha sakin, içtimal nizamı daha normal gördüm.

Hele bizim hududu bu tarafa aşar aşmaz derin ve rahat bir nefes aldım. Çünkü burada, bizim muazzeb ve mukaddes topraklarımızda esen hava tam bir vahdet havası idi. Bu havayı, benimle aynı trende gelen yabancılar bile kolayca sezdi. Trakyamızda, her vatandaş kendi işle meşguldü. Tarlasında çalışan reңberin yüzünde hülûkmetine, millete ve kendine azami güvenen insanların huzuru okunuyordu.

İstanbulda, şehri, haftalardanberi kulaklarını dolduran dedikodulardan âzade buldum. Hâdiselerin inkişafını vekar ve sükûn ile bekleyen, lâkin bu intizar ile beraber fevkalâde müdafaa tertibatı almakta da geri durmayan devletimin cenahı himayesi altında, iki aydanberidir ilk defa kendi kendimi emniyet altında hissetmekteyim.

En kuvvetli hükümet, en temkinli millet, en mes'ud memleket ve bilhassa en yiğit ordu benim hükümetim, benim milletim, benim memleketim ve benim ordumdur!

Bunlar varken, ufukta yığılan kara bulutlara, emniyetle, uzaktan seyretilebilir.

«İnönü» nün eşsiz kahramanı bu günkü Başbuğumdur?.. Daha ne isterim? E. Ekrem Talu

E. Talu İstanbul'a döndü

Kıymetli arkadaşımız Ercümen Ekrem Talu, iki aydır Avrupada, gazetemiz namına yapmış olduğu tetkik seyahatinden dün sabahki konvansiyonel trenle İstanbul'a dönmüştür.

Son Postanın sevgili okuyucuları Ercümen Taluyu bugünden itibaren gene kendi «Sözün Kısası» sütununda bulacakları gibi çok meraklı bir zamanda vukubulan seyahatinin intibalarını da sayfalarımızda okuyacaklardır.

TELGRAF HABERLERİ

Almanyada iktisadî abluka korkusu arttı

Göringin nutku iyi karşılanmadı
Mareşalin petrolden, yağdan bahsetmeyişi nazarı dikkati celbetti, et meselesinde yaptığı bazı lâtifeler fena bir tesir bıraktı

Amsterdam 10 (A.A.) — Amsterdama gelen haberlere göre Mareşal Göring'in nutku, Alman milleti üzerinde müsaide bir tesir husule getirmemiştir. Bilhassa nutku dinleyenler halkın ecnebi radyolarını dinlememesi için ileri sürülen talebi, pek zayıf bulmuşlardır.

Diğer cihetten Mareşal, Almanyanın servetlerini saydıktan sonra halkı bazı lakaydata davet etmiştir ki, bu da memleketin servetleri hakkındaki sözlerin de ikna kuvveti bırakmamıştır. Mareşalin petrolden, madenlerden ve gıda maddeleri arasında mühim bir mevki olan yağdan bahsetmeyişi nazarı dikkati celbetmiştir. Et meselesinde dinleyicileri beselli etmek üzere yaptığı bazı lâtifeler fena bir tesir bırakmıştır. Dün akşamdanberi halkın zihninde iktisadî abluka korkusu artmıştır.

Diğer cihetten Varşovanın zaptının vaktinden evvel ilân edilmiş olması, Polonyadaki ilk muvaffakiyetlerin manevî tesirini azaltmıştır. Esasen Alman radyoları artık bu meseleden bahsetmemektedir.

Almanyanın plânları hakkında tefsirlerde bulunan «Telegraf» gazetesi, Almanyanın Polonyayı himayesine almak için hududlarını şarka doğru genişletmesi ihtimali bulunduğunu yazmaktadır.

Göring'in nutkunun Almanyada bildirildiği akislerden bahseden Nieuwe Rotterdamse Curant gazetesi, Mareşalin Nutkundan bahsetmeyişinin Berlinde büyük dedikoduları mucib olduğunu kaydedmektedir.

İsviçrede nasıl karşılandı?
Zürich 10 (A.A.) — İsviçre radyosu, Mareşal Göring'in nutkundaki meselârların elbise yapmak için mensucatın bulunmayacağı olursa mayo ve kumaşlarımızı giyeriz.» yahud «Sabunumuz bulunmayacağı olursa sabunlanmaktır.» Gibi lâtife yollu sözleri iktibas ettirmek suretile kendisini

Kayzer tarafından Hitler'e gönderilen bir mesaj

«Bugün siz, 1918 felâketinden çok daha mühim olabilecek bir felâket karşısında bulunuyorsunuz,,

Londra 10 (A.A.) — «Sunday Pictorial» gazetesinin selâhiyyetkar bir memba-dan öğrenerek verdiği bir habere göre, Kayzer, Doorn şatosundan Hitler'e kendiyaveri Baron Möller vasıtasile bir mesaj göndermiştir.

Bu mesaj, ezcümle şöyle demektir: «Bugün siz, 1918 felâketinden çok daha

önemli olan bir felâket karşısında bulunuyorsunuz.

Hitler, gazetesinin yazdığına göre, Baron Möller'i kabulden istinkâf etmiş ve nihayet Baron Möller'i hariciye nezaretine yüksek memurlarından Von Halem tarafından kabul edilmiştir.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Bundan bir ay evvel Amerikalıların yüzde 61 inin bu hususta verdiği cevap müsbet idi.

Almanyayı ecnebi memleketlere bağlayan bir hat daha kesildi

Londra 10 (Hususî) — Almanyayı ecnebi memleketlere bağlayan bir telgraf hattı daha kesilmiştir. Bu hat, İspanyada Vigo limanından geçen ve Berlini Nevyorka bağlayan hattır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor
Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor
Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor
Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor
Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor
Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor
Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor
Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor
Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor
Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor
Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları
Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Filistin ve Suriyenin Vaziyeti

Beyrut 10 (A.A.) — Avrupada muhasamatın başlaması, Kudüste, Filistin buhranına çabuk bir hal sureti vermiştir. Hitlerist tecavüzün ekser milletler için teşkil ettiği müşterek tehlike, Arab dünyası ile Garb Demokratileri arasındaki münazaale meseleleri, derhal, ikinci plâna atmıştır. Suriye nasyonalistlerinin Fransanın davası ile birleşmesi gibi, Filistin arabları da İngiltereye karşı aynı sempatiyi izhar etmişlerdir. Bu inkişafın ilk neticesi, Arab faaliyetinin mühim surette azalması ve Yahudi tethişçiliğinin de tamamilen ortadan kalkmasıdır.

Fransada yaşayan şehirli ecnebler bir kampa gönderildiler

Paris 10 (Hususî) — Fransada yaşayan ve vaziyetleri şüpheli görülen 20 bin ecnebi, Parise yakın Kolombda vücade getirilen bir tahşşüd kampına sevkedilmişlerdir.

Amerika bitarafık kanununu Kanadaya karşı da tatbik edecek

Londra 10 (Hususî) — Kanada hükümeti, Kanadanın Almanyaya karşı ilâmhârb ettiğine dair bir proklamasyon hazırlamış ve bunun metnini, kral tarafından imzalanmak üzere Londraya göndermiştir.

Proklamasyon resmî gazetede inşâş etmiştir. Başvekil Makenzi King, parlâmentonun yarınki toplantısında beyanatta bulunarak, Kanadanın harbe iştirakinin mâna ve ehemmiyetini izah edecektir.

Evvelce yapılan tahminlerin hilâfına olarak, Amerika, bitarafık kanununu Kanadaya da tatbik edecektir.

Slovakya'daki Macarlar tevkif ediliyorlar

Budapeşte 10 (A.A.) — Macar ajansının bildirdiğine göre, Slovakya'da Macar ekalliyeti arasında geniş mikyasda tevkifat yapılmaktadır. Slovakya'daki Macarların şefi Kont Esterhazy, polis nezaretinde altındadır.

Fransa yeni harb gemileri yaptırıyor

Paris 10 (Hususî) — Hükümet, 1940 senesinin bahriye bütçesine 150 milyar frank tahsisat ayıracaktır. Bu para, yeni harb gemilerinin inşaatına ve sahil müdafaa vasıtalarının takviyesine harcanacaktır.

Amerikalıların Kararları

Nevyork 10 (A.A.) — Amerikan efkârı umumiyesine yapılan son müracaat neticesinde harb başladıkdan sonra isticvab edilen Amerikalıların yüzde 51 inin kongre, denizasırlı memleketlere Amerikan kıt'aları gönderilmesi hakkında müsbet veya menfi bir karar vermeden evvel reyîama müracaat edilmesi taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Bundan bir ay evvel Amerikalıların yüzde 61 inin bu hususta verdiği cevap müsbet idi.

Almanyayı ecnebi memleketlere bağlayan bir hat daha kesildi

Londra 10 (Hususî) — Almanyayı ecnebi memleketlere bağlayan bir telgraf hattı daha kesilmiştir. Bu hat, İspanyada Vigo limanından geçen ve Berlini Nevyorka bağlayan hattır.

Lehlileri ayakta tutan büyük manevî kuvvet

Bir Lehli bu kuvvetten bahsederken muhabetinde hafif bir şüphe sezer sezmez mağrurane şu cevabı verir: «Kendi istiklâlini, milli varlığını müdafaa eden bir milletin harikalar yaratacağına inanmıyorum musunuz? İşte Türkiye ve Türkler meydana Biz onlardan ders aldık!»

Yazan: Ercümond Talu

Varşovada Reisi Cumhuriyet Sarayı

1933 senesinde, yılbaşı günü, tebrikelen diplomatları kabul eden müteveffa Mareşal Pilsudski, ömrü vefa ettiği müddetçe islah ve tensikine çalıştığı Polonya ordusu için onlara:

— Bizim ordu kale değil, güldür. Onun mukavemetinden ziyade, savletine güvenirim, demişti.

Umumi Harbden sonra meydana çıkan en büyük devlet kurucularından ve insan güdücülerinden biri olan Polonyanın birinci mraçali bu sözlerle kendi askerlerini küçültmüş değil, bilakis onların hakiki cevherini tebellür ettirmek istemişti.

Lehistan'da bulunduğum iki buçuk sene zarfında muhtelif vesilelerle görüp tanıdığım Leh askeri hakkında edindiğim intiba onun son derece vatanperver ve heyecanlı olduğu merkezindedir.

Avrupa tarihini dolduran ona aid menkıbeler de benim bu intibaımı teyid eder. Büyük Napolyonun muharebelelerinde Polonya lejyonlarının yiğitçe çarpışmaları dillere destan olmuştur. Yine Napolyonun en kâhraman kumandanlarından biri: Jozef Poniatovski bir Leh prensi idi.

O zamanlar, kendi öz yurdları olmadıkları için kahramanlıklarını başkalarının nam ve hesabına icra eden Lehlerin, nihayet bir vatan sahibi olduktan sonra bu hasletlerini kaybetmeyip hattâ daha da inkişaf ettirmeleri tabii değil midir?

Bu sefer, gene oralardan geçerken rastladığım ve kendilerile konuştuğum

eski âşinalarda, harbin patlaması pek yakın olduğu halde kat'iyen fütür ve veyis görmedim. Düşman kuvvetlerinin, memleketin garb kısmını pek az zamanda istilâ edeceğini hemen hepsi de takdir ediyor biliyordu. Buna rağmen gene hepsinde de nihai zafer hakkında sarsılmaz bir iman, başkumandan Smigly-Ridz'in ne yapıp yapıp, sonunda memleketi gene kurtaracağına dair kökleşmiş bir kanaat buldum.

Vakiâ, bu uçsuz millete civanmerdana ne el uzatan İngiltere ile Fransanın müdahale hususunda bati davranacaklarını pek zannetmiyorlardı. Maamafih bütün güvençleri yalnız kendilerine idi. Bunu, mağrur bir eda ile söylerken, muhabetlerinde hafif bir şüphe sezdiler mi idi, o vakit:

— Kendi istiklâlini, milli varlığını müdafaa eden bir milletin harikalar yaratacağına inanmıyorum musunuz? İşte Türkiye ve Türkler meydana.. biz onlardan da ders aldık!

Diyorlardı.

Onun için, Varşovanın düştüğü rivayetlerini Belgrad'dan yola çıkarken duyduğum zaman bu haberi, başkaları kadar mühimsemedim.

Bir ay evvel yakından görmek fırsatını bulduğum Polonyalıların, bu defaki istiklâl savaşına ne türlü hazırlandıklarını biliyorum.

(Devamı 11 inci sayfada)

Sabahtan Sabaha

Biz ve harb

Geçen Büyük Harbde süttün ağızımız yanmıştı. Fakat şimdi yoğurdu üfli, yerek içmekte haklı değiliz. Eğer sükûn ve dikkatle hafızamızı yoklarsak geçen Büyük Harble; başlıyan ve ondan daha büyük olacağına şüphe olmıyan yeni harb arasındaki farkı anlamakta gecikmeyiz. Bir kere başımızda harb ve sühûn çetin imtihanlarından zaferle çıkmış temkinli bir başbuğ var ki Atatürkün emanetini tam bir salâhiyet ve emniyetle ellerinde tutuyor. Bu itibarla hedefsiz ve hesabsız bir maceranın tekrür etmesine imkân yoktur. Genç Türkiye ile geçen harbde yer alan Osmanlı imparatorluğunu mukayese etmek bile safdillik olur. Erzurumdan İstanbula yirmi günde yürüdüğümüz günlerde değiliz. Buğdayımızı yabancı ambarlardan aldığımız devirde değiliz. Şekerimizi Avrupadan beklediğimiz günlerde değiliz. Tezgâhlarımız işliyor. Fabrikalarımız tütüyor. Toprağımız yabancı pazarlara mal verecek kabiliyete getirilmiştir. Ve zaferinin şanlı destanını cihana ezber ettirmiş bir ordumuz vardır. Bu şartlar içinde bir cihan harbinin seyrini emniyetle takip edebiliriz. Vehmin düşmanımız. Cesaretin timsaliyiz. En dişe bizim için değildir.

Yalnız bir noktayı aydınlık görmeye muhtacız. Hâdiseler yürür ve birbiri rini takip eder, bugün bir köşede çakan şimşekler yarın başka bir tarafta çakabilir. Hiç bir ihtimal bugünkü şereflî ve metin vaziyetimizi bozamaz. Çünkü her ihtimal millî kudretimizin hududları haricindedir. Ve biz Atatürkün yüksek hitabında söylediği gibi en namusaid şartlar içinde bile makûs talihimizi yenmiye muvaffak olmuş bir milletiz. Sinirlerimiz o kadar kuvvetlidir ki yalnız bu kudret birkaç Sigfride bedeldir. Güvenimiz millî haysiyeti bayrak ve millî vâdeti kalkan gibi elinde tutan suorumuzdur. Heyecandan nefret edelim ve heyecanlı görünenlere kahkaha ile gülelim.

Buahan Cahid

Avrupadaki son hâdiselerden sonra yabancı memleketlerden dönen talebeler. Ankaralıları evvelki gün bir araya gelerek Ebedî Şef Atatürkün muvakkat kabrine gitmişler, ve çelenk koymuşlardır.

Resmî talebeleri Etnoğrafya müzesine girerken göstermektedir.

Kadıköy ve Üsküdarın imarı geri bırakıldı

Son siyasî hâdiseler yüzünden şehircilik mütehasısı Prost Paristen gelemiyor, belediye şehir plânı üzerindeki çalışmalarını durdurdu

Son siyasî hâdiseler dolayısıyla İstanbul imar plânını hazırlamak olan şehircilik mütehasısı Prostun Paristen şehrimize gelmeyeceği anlaşılmaktadır. Belediye imar işleri müdürlüğü Kadıköy ve Üsküdar havalisinin imar plânını hazırlamakta idi. Prost bu hafta şehrimize gelecek ve plânı inzalayacak, bilhassa imar faaliyetine başlanacak. Prost gelmeyeceğine göre Kadıköy, Üs-

küdar ve havalisinin imar plânı bu sene tamamlanamayacak demektir.

Belediye, Kadıköy ve Üsküdar imara aid bu sene hiç bir faaliyet göstermeyecek, Prostun tekrar İstanbul'a gelmesi beklenecektir. Yalnız, Üsküdar meydanının projesi Nafia Vekâletinden tasdik edilerek gönderildiği için meydanın genişleme faaliyeti durdurulmayacaktır.

Kültür işleri:

Çamlıca öğretmenler sanatoryumu genişletiliyor

Çamlıcadaki öğretmenler sanatoryumunun, görülen lüzum üzerine genişletilmesine karar verilmiştir. Bunun için Vekâlet 70 bin lira gibi mühim bir tahsisat ayırmıştır.

Yapılmış olan projeye göre, bu tahsisatla sanatoryuma mühim ilâveler yapılacaktır.

Şehir işleri:

Çöp fırınlarından sarfınazar edildi

Belediye, çöp fırınları için yaptığı tetkikleri bitirmiştir. İstanbulun çöplerini imha etmek için üç yerde çöp fırını inşa edilmesi lâzım gelmektedir. İnşaat masrafları ile fırınları işletme parası fazlaya baliğ olduğu için belediye bu işten şimdilik sarfınazar etmiştir.

Karakulak suyu tesisatı ...

Vakıflar İdaresine geçen Karakulak suyuındaki kabotaj faaliyeti ikmal edilmiştir. Yakında bu su da fenni tesisat vasıtasıyla dokturulacak, Vakıf sularla beraber satılacaktır.

Polis:

Bir otomobil kazası

Mehmed isminde birinin idaresindeki 564 numaralı hususî otomobil Veznedarlıdan geçerken Ortaköyde oturan Hayik isminde bir adama çarparak, başından ağırca yaralanmıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, hâdises etrafında tahkikata geçilmiştir.

Vincin yaraladığı bir hammal

Haydarpaşa rıhtımında çalışan Mustafa isminde bir hammal, mavnadan yük boşalttığı sırada vinc çarpmış ve bacağından ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılarak, tahtı tedaviye alınmıştır.

Dolmabahçe stadı için şimdilik istimlak yapılmıyacak

Havagazi Şirketi belediyece satın alındıktan sonra başka bir yere nakledilecek ve burada stad üzerinde serbestçe çalışacak

Dolmabahçe stadında yapılması kararlaştırılan stadın projesi Viyeti Viyoli tarafından hazırlanmış, İstanbul belediyesine gönderilmiştir. Projede bu civarda kazananın yalnız arsa kısmı stada ithal edilmiş olarak gösterilmektedir ki bu kısım bin metre murabbanı bulmaktadır. Gazhaneye aid tanklardan biri istimlak edilmediği için tribünlerin içinde kalmaktadır.

Belediye Dolmabahçe'deki gazhaneyi başka tarafa nakledeceğinden şimdilik daha fazla bir şey yapılmıyacaktır. İmar plânının tatbikatına geçildiği esna-

da gazhanenin yeni yeri belli olarak ve gazhane oraya kaldırılacaktır.

Havagazi şirketi, tesisatın başka tarafa nakli için belediyeden sekiz yüz bin lira istemektedir. Halbuki bir müddet sonra şirket belediyece geçeceği için nakil işi gayet kolay olacaktır.

Belediye, şehrimizde hava gazine olan ihtiyacı tesbit etmiş, tesisatın ne relere kadar tevsi icab edeceğini bir proje ile hazırlanmıştır. Tatbikata şimdilik geçilmeyecek, şirketin belediyece devrinden sonra faaliyet başlayacaktır. Şehrimizin havagazi vaziyeti, modern şehirlerdekinin aynı olacaktır.

Hamallar veznedarının garib kurnazlığı

Bir arkadaşının 1080 lirasını ele geçirerek için hile yaptı, fakat yakalandı

Samatyada Gazlıçeşmede Cami sokagında 28 numaralı dükkânda yatan Gazlıçeşme iskelesi hamalları veznedarı İsmail oğlu Sadık, evvelki gece semtin karakoluna müracaat ederek, şöyle bir iddiada bulunmuştur:

— Gece saat 22 sularındaydı. Yatiyordum. Birdenbire, odamın kapısı kırılarak, içeri meğhul bir şahıs girdi. Beni tehdid ederek, 350 lira paramla, yanımda bulunan, arkadaşım hamal Cemal pehlivana aid 1080 lirayı ve 500 lira kıymetinde bazı eşyaları çaldıktan sonra, gitti. Bu eşya ile paralar bir sandık içerisindeydi.

Bu iddia üzerine zabıtaca derhal tahkikata başlanmıştır, tahkikat sırasında, bazı noktalar şüpheli davet eder mahiyette görülmüştür.

Kapı kilidi tetkik edildikten sonra, kilidin kırılmadığı, fakat çıkarılarak, kırılmış süsü verildiği anlaşılmıştır. Aynı zamanda dükkân kepenklerinin esasen açık ve içinde para ve eşya bulunduğu ileri sürülen sandığın da kilidli olduğu anlaşılmıştır.

Tahkikat derinleştirilince Sadık tarafından ileri sürülen vak'anın varid olmadığı tesbit edilmiştir.

Sadık, arkadaşları Cemal'in kendisine saklattığı 1000 kûsür lira parayı iade etmemek ve zimmetine geçirmek için, böyle bir vak'a uydurmuş, vak'ayı hakikat gibi gösterecek bazı tertibatları da almakta kusur etmemiştir.

Böylece zabıtayı aldatabileceğini zanneden Sadık, işin meydana çıkması ile kurduğu plâna sonunda kendi düşmüştür.

Suçu sıkıncıca, bu parayı Mustafa isminde birine saklattığını söylemiştir. Zabıtaca Mustafanın evinde bir arama yapılmış ve fiilhaka para elde edilmiştir.

Hâdises bu şekilde ortaya çıkarılınca, Sadık hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Maznun, bugün adliyeye verilecektir.

Etibank Umum

Müdürü istifâ etti

Haber verildiğine göre; Etibank Umum Müdürü İhami Nafiz Pamir, Umum Müdürlük vazifesinden istifa etmiştir. Vekâlet istifayı kabul etmiş, yerine bankanın maden tetkik ve arama enstitüsü umum müdürü Reşid Osmanı tayin etmiştir.

İstanbul milli saraylar mimarlığı

Trakya Umumi Müfettişliği nafia müşavir muavini mimar Mazhar Altan İstanbul Milli saraylar mimarlığına tayin edilmiştir. Mazhar Altan Trakya'da 4 yıl vazife görmüş, bilhassa arkeoloji çalışmalarında faydalı hizmetler göstermiş değerli bir meslek adamıdır.

EGE TİYATROSU

Nurlu Gençdur ve arkadaşları
Bu akşam Kasi'ye
Yavuz siresmasında

KASIRGA

Jaklar varyetesi - Cambuz numaraları

Raşid Rıza - Ertuğrul Sadı Tok

Tiyatrosu
Bu gece Üsküdar
Bağlarbaşı Halide

GAİB

ARANİYOR
vodvil 4 Perde

Beş Kuruşa Devriâlem

FERNANDEL

Zahire borsasında bir haftalık vaziyetin hülâsası

Bazı malların ihracının men'i piyasaya tesir etmiş ise de, fiatlarda bir düşüklük olmamıştır

Siyasî ahvalin icabı olarak hükümetçe birçok ihraç mallarının ihracının men'i ve bunlar meyânında borsada muamele gören hububat ve hayvani maddelerin de bulunuşu, piyasada büyük tesirler yapmıştır. Böyle olmakla beraber bu emtia fiatlarında büyük farklar olmamıştır.

BUĞDAY : İki haftadanberi bilhassa piyasaya fazla mal gelmesi sebebiyle düşmüş olan buğday fiatları son günlerde durmuş ve istikrar kesbetmiştir.

Hafta içinde 3785 ton buğday gelmiştir. Fiatlar: 1.2 çavdarlı ekstra ekstra Polatlı 6.10-6.12, 4.5 çavdarlı Ankara ayarı mallar 5.25-5.32, 9.10 çavdarlı Konya ayarları 5.20-5.25, 1-2 çavdarlı sıra Anadolu sertleri 4.20-4.35, 9.10 çavdarlı Trakya sertleri 4.10-4.15 kuruştur.

ARPA : Arpada ihracı menedilen maddeler arasında bulunmakla beraber esasen bu yıl rekolitenin noksan oluşu dolayısıyla fiatlarda bir tahavvül beklenemez.

Piyasa sakin, fiatlar normaldir. Anadolu malları dökme Haydarpaşa teslimi 3.30-3.32, Marmara, Trakya malları çuvalı iskele teslimi 3.34-3.36 kuruştur.

ÇAVDAR : Hafta içinde Maltaya sevkedilmek üzere bazı ihracatçılar tarafın-

dan 500 ton çavdar alınmış ise de, son karar üzerine bunların ihracına imkân sağlanmamıştır. Anadolu malları dökme Haydarpaşa teslimi 3.25-3.26 kuruştur.

KUŞYEMİ : Siyasî vaziyetler dolayısıyla ihracat yapılamamasının ihraç mallarımız arasında en ziyade kuşyemi üzerinde tesiri görülmüştür. Fiatlar ehemmiyetli surette düşmüş olup, alıcı olamadığından bir miktar daha düşmesi muhtemeldir. Yeni çuvalı mallar Fob Tekirdağ 3.30-3.35 kuruştur.

TİFTİK : Bu hafta hiç bir satış muamelesi olmamıştır. Yerli fabrikalarımız tiftik işlememekte olduğundan, ihraç menedilen mallar arasında bulunan tiftik hakkında yeni bir karar verileceği muhtemel görülmektedir.

YAPAK : Hafta içinde Sovyetlere satış taahhüdünde bulunan bir firma tarafından 410 balıye yapıları mübayaaya edilmiş ise de, ihraç edilememiştir.

Önümüzdeki hafta zarfında yerli fabrikalarımızın mübayaatta bulunacakları tahmin edilmektedir. Trakya, Bandırma, Bursa malları 65-66, Çanakkale ve ayarları 60-61, Karahisar, Kütahya, Bulvazlı malları 51-52, Orta Anadolu malları 48-50 kuruştur. Bu fiatlar ismindir.

Resmî Dairelerin nazarı dikkatine

Kâğıd ve tabii malzemesi tedariki hususunda uğradığımız müşkülât dolayısıyla kâğıdlarımızı idareli kullanmak mecburiyetinde kaldık. Hacılarımızı küçültmek ve yazıları daha ufak puntolarla dizmek gibi tedbirlere başvurduk. Bu cümleden olarak şimdiki kadar 10 punto üzerinden dizilmekte olan ilanları 15/9/939 tarihinden itibaren 8 punto ile dizmeye karar verdik.

Hurufatın küçülmesinden dolayı ilanlar hiçbir eksikliğe maruz kalmıyacak yalnız ısgal edeceği yer ve hacim kısalmış olacaktır. 10 punto ile 8 punto arasındaki nispeti muhafaza için ilanların beher santiminden şimdiki kadar tatbik edilmekte olan tarihten yalnız on kuruş fazla ücret alınacaktır.

Netice itibarile bir ilanın 10 punto üzerinden dizilmesile alınacak ücret; aynı ilanın 8 punto ile dizilmesinden alınacak ücretin aynı olacaktır. Elimizde olmayan sebeplerden dolayı vaki bu değişikliğin mazur görmelerinizi rica ederiz.

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Seyhan sağ sahil sulama ve deşarj şebekesile sınaî imalâtı ve işletme binaları inşaatı keşif bedeli 2.400.000 liradır.

2 — Eksiltme 23/9/939 tarihine rasthyan Perşembe günü saat 15 de Nafia Vekâleti Su İşleri Reisliği Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri 50 lira mukabilinde Su İşleri Reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 85.750 liralık muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Su İşleri Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «4078» «6656»

İstanbul Defterdarlığında: Müsabaka ile Memur Alınacak'ır.

Münhal tabakkuk ve tahsil tebliğ memurluklarına müsabaka ile memur alınacaktır. İmtihan 18/9/939 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Bu memurluklara alınacakların orta mektep mezunu olmaları lâzımdır.

İsteklilerin orta mektep şahadetname veya tasdiknamesini, hüviyet cüzdanını, hüsnühâl kâğıdı ve sıhhat raporile 6,5x9 eb'adında dört kıta fotoğrafını bir dilekçeye bağlayarak 18/9/939 gününe kadar defterdarlığa müracaatları. «7025»

Mevsimin ilk şaheseri

JEAN MARTET'in Büyük Romanı

MERCAN ADASI

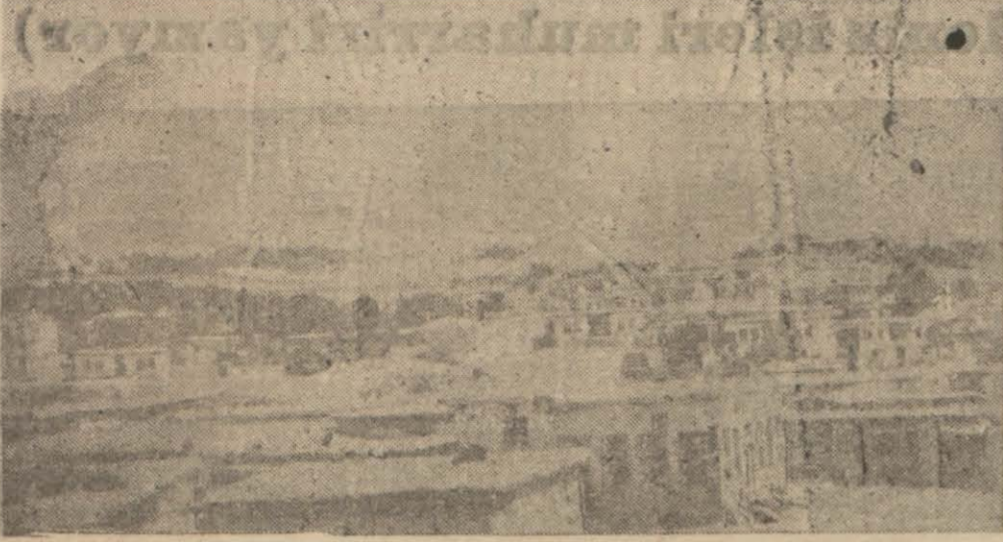
Baş Rollerde: JEAN GABIN - MICHELE MORGAN

Pek yakında SARAY Sinemasında

MEMLEKET HABERLERİ

Muş hergün biraz daha güzelleşiyor

Büyük hükümet konağının inşaatı sona erdi, Halkevi binası bitmek üzere

Muşdan bir görünüş

Muş (Hususî) — İki sene içinde şehrimizin tamamen deneyecek derecede değişen çehresi, son günlerde daha ziyade güzelleşmiştir. Her türlü modern tesisatı haiz bulunan büyük hükümet konağı inşaatı sona ermiştir.

Yeni bina diğer resmî daireleri ve müessesatı istila edecek büyüklüktedir.

Halkevine ilâve edilen büyük salon da bitmek üzeredir. Temelleri atılan Asri hamam inşaatı da gündün güne ilerlemektedir.

İkiyol namı verilen yerden başlayan muntazam şoselerden birisi Çarşıya, diğeri Halkevi önünden Camiîkebirine, bir diğeri de hükümet konağına ve dördüncüsü de şehrin ortasından ayrılarak Taşo köprüsüne ve Aktaşlara kadar uzanmış ve bu suretle Dörtüncü namını almıştır.

Musa gelenler, şehirden suurlu ve fâal bir belediye teşkilâtı olduğunu derhal sezerler.

Evvelleri ilk ve sonbaharlarda birer çamur deryasına saplanmadan bu yollardan geçilemezdi.

Bugün bu fena yollar mükerremel birer cadde haline getirilmiştir. Çalışkan

belediyemiz, yolları bu suretle tanzim ettikten sonra, çocuk bahçeleri, parklar ve fidanlıklar vücuda getirmiştir. Bu umran hareketleri kısa fasıllarla devam ettikçe Muşun birkaç sene içinde mamur bir şehir olacağına şüphe edilemez. Vali ve belediye reisimiz Tevfik Sırrı Gür metodik bir şehircilik ve imarcılık siyaseti takib etmekle halka kendisini çok sevdirmiştir.

Muşun Baş mahallesinde ve Baş değirmeni yanbaşıdan kuvvetle akan bir sudan istifade edilerek tesis düşünülen elektrik deposunun temelleri de atılmış bulunmaktadır.

Biga köylerinde sıtma

Biga (Hususî) — Bu yıl, havalar serinlediği halde Biga köylerinin bazıında hâlâ sıtma hastalığı devam etmektedir. Şehre bir saat mesafedeki «Ağa» köyü bilhassa sıtmaya en fazla maruz kalan köyüdür.

Hükümet doktorluğınca hastaların önüne geçilmesi için ferakâde gayret gösterilmekte ve bol kimin tevzi edilmektedir. Fakat, köylüler, tedavi hususunda biraz müsamahakar davranmakta olduğundan hastaların ölümlerine tahakkük olmaktadır.

Bürhaniyenin çalışkan bir köyü: Pelit köyü

Bürhaniye (Hususî) — Pelit köyü gündün güne terakki etmektedir. İktisaden de inkişaf etmekte bulunan köyde bir hayli zeytin işçisi bulunmaktadır.

Senevi istihsal edilen zeytin 7 milyon kiloyu geçmektedir. Bu muazzam mahsul 1 milyon dört yüz bin kilo yağ vermektedir. Pelit köyünde 3 tane zeytin yağı fabrikası ve bir de sabunhane vardır.

Ayrıca on bin dönüm araziye on beş bin kilo palamut ve beş bin aded yemiş fidanı dikilmiş ve meyva verecek hale getirilmiştir.

Yarı belinden aşağısı meflûc bir pehlivan meydan okuyor!

Bursa (Hususî) — Şehrimize, dünya şampiyonluğunu iddia eden, bir meflûc pehlivan gelmiştir. Bu zatın belden yukarısında cidden azametli bir pehlivan manzarası vardır. Akşehirde birkaç sene evvel vukubulan yer sarımsında, yıkılan bir binanın altında kalmış, bacakları

mevlûc olmuştur. Bununla beraber pehlivanlığı bırakmamış, yer, yer dolayarak, en namî pehlivanlara meydan okumakta bulunmaktadır. Tabii şartı oturanak güreşmektedir. Bu pehlivan Karşehirin Hacı Ömerli köyünden Talât Koç adını taşımaktadır.

Önemli Pazar günü tayyare kurana menfaatinde büyük serbest güreş müsabakaları yapılmış takarrüt edilmiştir. Bu müsabakaya iştirak edecek olan yerli, yabancı meşhur pehlivanlara dahi bu halde meydan okunmaktadır. En büyük arzusu Türkiye baspehlivanı Tekirdağ Hüseyin ile güreşmektir.

Çorluda mahsul çok bol

Çorlu (Hususî) — Mıntakamızda bu sene umumiyet itibarıyla toprak mahsulâtı iyidir. Mevsim icabı ziraatle alakalı herkesin ve bilhassa çiftçilerimizin harman makinesi ve diğerleriyle harman yerlerinde candan bir işte çalışmaları görülmektedir.

Afın renkli mahsulât, güneşin doğuşundan batışına kadar bıkmadan, usanmadan çalışan çiftçimizin ve köylülerimizin yağız çehresini güldürdüğü gibi cömert kalbini ferahlandıracak bolluk tadır.

Köyde beş sınıflı bir mektep ve bir de halk okuruna evi varlığına şükranla bahsedilen Çalınca köyü ilimizde iş zamanları hakkında bu okunmuş evinde toplanmış mehtap mevlûtlardaki risale ve gazeteleri okuyup durmaktadır.

Trakyada Tarımbaşısı kursu

Edirne (Hususî) — Trakyanın ziraat kâifîyatına teknik ve pratik bilgilerle mücehhez elemanlar yetiştirmek gayesiyle üç yıldanberi Edirne'de muntazam bir programla çalışan tarımbaşısı kursu bu yolda ders devresini bitirmiştir. İmtihanlar

yapılmış ve 23 köylü genes diploması verilmiştir. Trakya'da muhtelif ziraat bölgelerinde çalışacak bu gençler bilgilerle mücehhez, sil köylüye çok faydalı olacaklardır. Resmî tarımbaşısı kursunda diploma alan köy gençlerini gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Afrikayı uzun müddet dolayan bir soygah...

... Bu tarafın iç tarafı farmda yaşayan vahşi kabilelerdir...

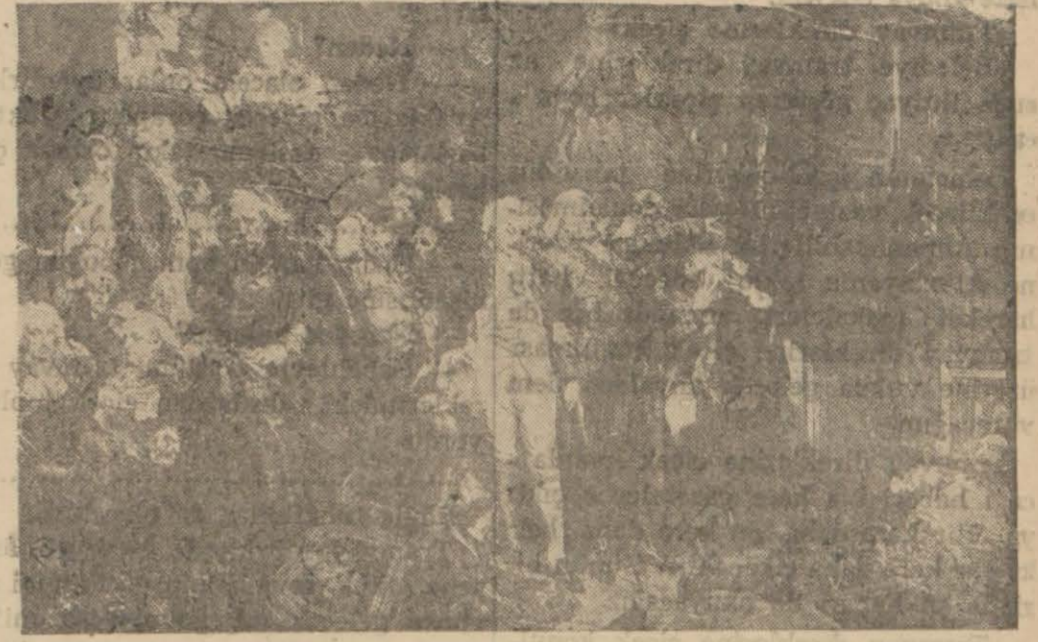
... Tank, mitralyöz, top gibi silâhlar kullandıklarını hayretle görmüş...

Hasan Bey — Şu halde medeniyetin girmediği bir karnı toprak bile kalmamış...

Lehistanın tarihi

1678 isyanında dağıtılan Leh milliyetperverlerinden bir kısmı Türk topraklarına iltica ettiler
["Son Posta",nın tarihi bahisler muharriri yazıyor]

Varşova Diyetinde yurdunun taksimine isyan eden bir Leh vatanperveri

Demirbaş Şarlin felâketi üzerine, Fredrik Oğüst, Rusyanın tazyiki ile tekrar Lehistan tahtına davet olundu. Ve pektabii olarak memleketi, Rusya menfaatinde uygun olarak idare etmeğe başladı. Esasen Çarın Polonya diyetinde «veto» diyecek bir tek ağız bulabilmesi ihtimali mevcut olduğunda, Lehistanın millî bir inkişafa kavuşması imkânsızdı. İkinci Oğüst Lehistan için 13,000, Litvanya için de 6000 kişilik iki ordu vücude betirmişti ki, her iki memleketin nüfus ve me-sahasına nisbetle pek azdı.

O devrin hemen bütün şairleri, istikbalin bütün felâketlerini görüyorlar ve, yıllarca evvelinden yurdları için mersiyeler yazıyorlardı.

1694 de ölen Foşovski «Allah bir gün» kelimesiyle dünyayı yarattı, biz de bir tek kelime, veto ile Polonyayı yok ediyoruz» diyordu. Morsztin ise, ki 1701 de ölmüştü, «yurdumuz için Cenabihaktan daha ne isteyebiliriz. Şan ve şerehi, zaferleri, silâh ve ekmeği var. Biz Allahtan hükümet istiyoruz» demişti.

İkinci Fredrik Oğüstün 1733 deki ölümü, Lehistan için büyük bir buhrana sebebiyet verdi. Avrupada ise büyük bir harbin başlamasını intac etti.

Leh beyleri, krallığa, eski hükümdarları Stanislas Lekzinski'yi seçtiler. Lekzinski Fransa kralı on beşinci Lûinin kaymababası olmuştu. Bu intihab Fransa için çok hoş görülen bir hadise olmuştu.

Esasen, intihabatta, Fransa, mühim bir rol oynamıştı. Bunun üzerine, Rusya ve Avusturya Lehistana iki ordu göndererek pek az rey kazanmış olmasına rağmen kendi namzedleri Saksunya prensi Oğüstü üçüncü Oğüz adıyla Lehistana kral yaptırdılar. Üçüncü Oğüst ünvanı ile Lehistanın mukadderatını eline alan bu zatın devri bir harb ve anarşi devri oldu. Üçüncü Oğüst otuz yıl Lehistan kralı olmuştu. Daha saltanatının budayesinde, Fransa Avusturyaya harb ilân etti. Bu suretle Lehistan veraseti muharebesi başladı. Fakat bu emri vakit nihayet kabul etmek mecburiyetinde kaldılar. Üçüncü Oğüst, Lehistan Rusya himayesinde bir devlet haline getirdi.

Artık Lehistana, asıl manasından ölmüş, fakil devlet, denilemezdi. Leh beylerine gelince büyük bir kısmı, kral seçimlerinde rey satmak suretiyle elde ettikleri menfaatleri, millî menfaate terah ediyorlardı.

1763 de üçüncü Oğüstün ölümü, sonu felâket olan daha büyük bir buhrana sebebiyet verdi: Rusya, Çaricesi İkindi Katerin, Lehistana bir Rus ordusu göndererek Lehli âşıklarından Stanislas Ponya-tovsisi adında güzel bir dekkahı Lehistan tahtına oturttu. Ponya-tovsiki Rusyanın Prusyanın namzedi olarak kral olmuştu. Gene bir Rus ordusuyla dayanak rak diyet meclisine, azâk teşkil eden otodoklarla protestanların şiddetli talepleri kabul ettirip bu, memleketin umumî bir müsavi siyasi haklara sahip olduklarını hissedirlik doğurdu. An'anelerine sadık bir kısmı milliyetperver Lehler, Podolyanın Bar şehrinde toplandılar, kralı tanımadılar ve millî istiklâl mücadelesi için silâha sarılmaya başladılar. (1793) Ruslar derhal müdahale ettiler. Leh milliyetperverleri bir takım çetelere vâkude getirmişlerdi. Fakat millî bir ordu kur-

mağa muvaffak olamamışlardı. Ruslar, milliyetperverleri süratle dağıtmaya muvaffak oldu. Bunlardan bir kısmı Türkiyeye iltica ettiler. Çarın orduları Türkiye hududlarını tecavüz ederek bu millîtecileri Türk köylülerle beraber öldürdü. Bunun üzerine Osmanlı imparatorluğu da, Rusyaya harb ilân etti. Fakat Türkiye'nin bu harbe meflûc olması, Lehistan en samimî bir dostundan mahrum bıraktı. Avusturya, Türkiye'nin meflûc biyeti karşısında kuşkulandı. Zira Balkanlara hâki olmak hususunda büyük düşünceleri vardı. Kendisinin ahval dolayısıyla iştirak edemediği bir harbe, Rusyanın yalnız başına Osmanlı imparatorluğundan arazi koparmasına tahammül edemiyordu. Bu siyasi faciaya, Prusya kralı ikinci Fredrik te karıştı. Rusyaya parlak bir teklifte bulundu: Avusturyayı darıltmamak için Balkanlardan arazi ilhakından vazgeçip Lehistanı Prusya, Avusturya ve Rusya arasında taksim etmekti.

Üç devlet arasında birinci Lehistan taksimi muahedesi 23 Temmuz 1772 de imzalandı.

Avusturya Zips kontluğu, Vieliçka, Lodoneri, Kızıl Rusya da Podolyanın bir kısmını ve Volini arazisini aldı. Bu suretle (260,000) nüfus kazandı. Prusyanın hissesine Pomerell, Varmi, Marienburg düştü. Bu suretle (900,000) nüfus kazandı. Rusya ise 1,600,000 nüfus ile Dvina ve Dimyep şarkındaki toprakları ilhak etti.

Bu birinci taksim korkunç bir ders idi. Fakat Polonyalıları gafletten uyandıramadı.

Polonyanın ne ciddi bir ordusu, ne de müstahkem kaleleri vardı.

1791 de yeni yapılan anayasa kanunu ile veto hakkı kaldırıldı. Kralın nüfuzu kuvvetlendirildi. Mesul nazırlar tayin olundu.

İkinci Katerin bu islahatın Rusyaya muvaffak bir hareket gibi gördü. Lehistana tekrar bir Rus ordusu girdi. Bir ordu da Prusyaya yollandı. Ve bu sefer, Avusturya imparatorluğuna dışarda bırakarak ikinci bir taksimi yaptılar.

Büyük Polonyayı, Danzig ve Thor nonu ve Poznanı Prusya aldı. Rusyaya da Litvanya düştü. Grodnoda toplanan diyet meclisi Çarın askerleri tarafından silâhla dağıtıldı. Birçok Leh milliyetperverleri gene silâha sarıldılar. Başlarına Kosciuszko geçti. Varşovada millî bir hükümet kurdu. Fakat milliyetperverler, bir iki ehemmiyetsiz zafer kazandıktan sonra feci bir mağlubiyete uğrayarak hemen tamamen ezildiler. Bus Mareşali Suvnovi Varşovayı girdi. 1795 sonunda da, Lehistan üçüncü defa olarak taksim edildi: Prusya, Avusturya ve Karakövi egalelerini şark kısmını aldı. Avusturyanın hissesine Kaskövi eyaleti, Sandomir, Lublin ve Mazovyanın bir parçası düştü. Rusya ise güneyde Lehistanın geri kalan bütün topraklarını bundan mesade kışlandı arazi silâhla aldı.

Her üç taksimde de, Rusya, rusça konuşan egalelerini almıştı. Borçdaki Polonezlar, yalnız zâdegan sınıfını, yani azlığı temsil ediyorlardı. Polonez tarihleri bu memleketin millî haklarını Ruslar ve Ruslardan ayırd edebilirler. (Devamı 9 uncu sayfada)

Hâdiseler Karşısında

Direklerde saksı

Varşova alındı, Varşova alınmadı. Sigfrid yarıldı, Sigfrid yarılmadı haberleri arasında sıkışmış. Günün ehemmiyetli mevzularından dışarı birkaç satırı serlevhasile birlikte kopya edeyim:

«Tramvay direklerine çiçek»
«Belediye, tramvay direklerine az suya ihtiyaç gösteren çiçekler koyacaktır.»

Lehistanın işgali üzerine tahaddüs edebilecek vaziyet, İngiliz donanmasının Alman sahillerini ablukası üzerine Almanyanın takib edeceği hattı hareket makaleleri arasında ben de tramvay direklerine çiçek konulması üzerine vukua gelecek ahvalden dem vuracağım.

Tramvay direklerine çiçek konulacağı haberi bir kere gazetelerde çıktı ya. Bir kere daha, on kere daha, belki yüz kere daha çıkacaktır. Günün birinde şu haberi de okuyacağız.

«Tramvay direklerine çiçek konulması meselesile meşgul olmak üzere belediyede bir komisyon teşkil edilmiştir.»

Daha birkaç gün sonra okuyacağımız haberden de komisyonun hararetili bir surette bu işle meşgul olduğunu öğreneceğiz. Eğer Avrupadan bir mütehassıs celbine, yahud da Amerikaya tetkik için bir heyet gönderilmesine lüzum hissedilmezse, çabuk işe başlanacak, yani bundan en aşağı iki sene sonra, tramvay direklerine saksılar konulacaktır. Saksılar konulduktan en aşağı altı ay sonra da, saksılar içinde çiçekleri göreceğiz.

Tabii bu arada fıka muharrirleri, çalاکalem saksıların şekillerini tenkid edecekler, çiçeklerin renklerine itirazlar yapacaklar, ve halk arasında saksı, çiçek dedikoduları başgösterecek.

— Neclâların evlerinin önlerindeki direğe hercai menekşe dikmişler.
— Neclâ gibi hercainin evinin önü-

ne yakışacak çiçek de ancak hercai menekşe olabilir.

— Medihaların önlerine fesliyan dikmişler.

— Hemen koparır, başlarına takarlar...

— Neden?

— Neden olacak, onlar öyledirler. Ayaklarına giyecek çorapları yoktur, başlarına fesliyan takıp ortaya çıkarlar.

— Bizim karşıki komşu bugün gene nişanlısına gitti.

— Nereden anladın?

— Sabahleyin gördüm, tramvay direklerindeki saksılardan çiçek topluyordu.

Böyle tuhafıklar da olacaktır.

Tramvay mevkiinde bekliyen âşık, genç erkek, sevgilisinin geciktğini görünce gelecek mi; gelmiyecek mi?... diye merakla düşecek; tramvay direğindeki saksıda gördüğü papatyalar dan bir tane koparacak ve orada a-yaktüstü,

— Gelecek mi?
... Gelmiyecek mi-

Falına bakmaya başlayacak.

Şu da var ki:

Geçeleri sokaklarda saksı muhafızları saksıların ve saksılardaki çiçeklerin muhafazası için kolkola dolaşmaz larsa konulduklarından beş on gün geçmeden tek çiçek ve tek saksı kalmıyacaktır. Amma ne olsa, başta ne kadar dikkat edilse gene bir ay sonra hevesi geçecek, muhafızlar biraz azalacak, çiçekler az suya muhtaç olsalar bile o su da verilmeyecek, kimi sökülüp götürülmüş, kimi susuzluktan kurumuş olacaklar.

Bu iş de işte böyle başlayıp böyle bitecek.

İsmet Hulusî

Bunları biliyor mu idiniz?

Boks maçları ne kadar para getiriyor?...

Boks maçları deyip geçmeyiniz. Boks dünyada en fazla para getiren sporlardan biridir. En fazla para getiren boks maçları Amerikada yapılanlardır.

Bundan birkaç sene evvel Amerikada Şikago şehrinde Dempsey ile Tuney arasında yapılmış olan boks maçı 2,658,610 dolar para getirmiştir. Bu boksörün az müddet sonra Filadelfiyada yapmış oldukları maç 1,895,733 dolar getirmiştir.

Son Louis ve Baer maçı bir milyon dolardan fazla para getirmiştir.

Amerikan maliyesinin bu ehemmiyetli paralarından ehemmiyetli surette vergi al-

Leh vatanperveri Paderewski meşhur piyano kompozitörüdür

Büyük Leh vatanperveri Paderewski çok büyük ve meşhur bir piyano kompozitörüdür. 1912 senesinde Amerikada Şikago şehrinde durmadan 22 saat piyano çalmış ve tutuşmuş olduğu 1000 dolarlık bahsi kazanmıştır. Bundan maada, bazan bilâ fasıla 40 saat piyano çaldığını söylemiştir.

diği da ayrıca kaydedilmeğe değer. 2,658,610 dolarlık hasıllattan hemen muhtelif şekil ve namalarda 900,000 dolara yakın vergi tahsil edilmiştir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına Cevablarım

Bay «N. P.»:
— Bir hiç yüzünden darıldık. belki gene barışabiliriz amma, bir noktada tereddüd ediyorum, mazisi biraz karanlık, aynı zamanda ailesinin vaziyeti de öyle diyor.

Şüphe ve tereddüd hiç bir binaya esas olamaz, kafada bir istifham burgusu haline gelen sual, temelde arkası kesilmeyen su damlasıdır, bütün binanın göçmesini mucib olabilir.

Aziz çocuğum, mademki bir hiç yüzünden darılmışsınız, gene bir hiç yüzünden barışabilirsiniz. Fakat hiç tavsiye etmem, kendinize zeyce yapmak

için her şeyden mutlak surette emin olabileceğin genç kıızı ara.

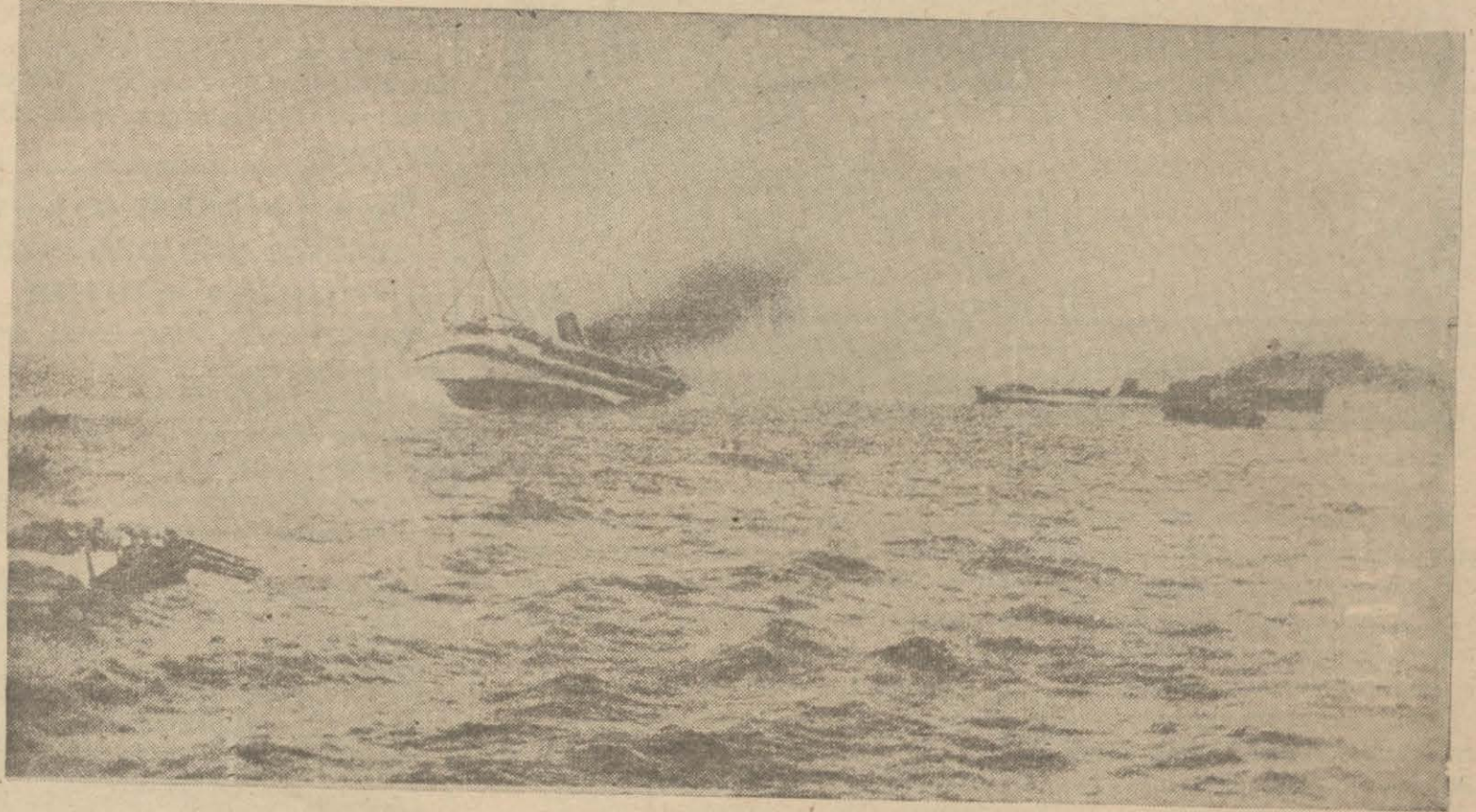
Bay «P. Ş.»:
— Ayda otuz beş lira? Fakat bu aslı maaş mıdır, yoksa ele geçen paranın yekünü mü? Birinci takdirde bir vasat ailenin geçimini temin edebilecek miktardır. aksi halde görgütü bir aileyi geçindiremez, beklemelisin?

Bay «S. S.» e:
— «Bu vaziyette mes'ud olabilir miyim?»

Diye soruyorsunuz. Eğer yanılı yorsam bahis mevzuu olan sadece para meselesidir. O da «iştiba» nızın olmasa bile bu dakikadaki «istek» nizin derecesine bakar. TEYZE

DENİZLERDE HARP
Alman denizaltı gemilerine karşı tedbirler ne olabilir?

(Son Postanın deniz işleri muharriri yazıyor)

Umumi Harbde bir tahtelbahır tarafından taarruza maruz kalan bir ticaret gemisi batarken

Birkaç gün evvelki yazımda Alman harb sevk ve idaresinin denizlerde a-mansız bir ticaret (denizaltı) harbini yapacağını tebarüz ettirmiştim. Malum olduğu üzere bu münakaşa, gözleri kapalı bir histen ziyade, tarihten alınan derslere ve İngiltere adalarının coğrafi tetkikine istinad ediyordu. Bugün böyle bir harbin bilfiil başladığını ve iki tarafın da birçok ticaret gemilerini kaybet-tiğini görüyoruz.

Yalnız iki taraf arasında şu fark vardır: Henüz harbin ilk günlerini yaşıyoruz; bugünler sulh halinden harb senelerine bir pasajdır. Böyle nazik bir devre bütün ticaret gemileri vatanlarına veya bitaraf limanlara kaçmakla meşguldür. Fakat yarın her iki taraf ta lüzum gelen tedbirleri aldıktan sonra batan gemilerin adedi muhakkak surette azalacaktır.

Almanyanın alacağı tedbirler şu sebebe basittir.

1 — Almanyaya sahilleri İngiltere adaları tarafından abluka edilmiştir.

2 — Almanların Atlantlarda, ticaretlerini himaye edecek donanması yoktur. Alman hava kuvvetleri de bu himayeyi yapamaz.

3 — Büyük denizlerde Alman denizaltılarına yataklık edecek müstemleke limanları yoktur.

Bundan dolayı Almanyanın alacağı tedbirleri (evveleminde ticaret gemilerini limanda kapamak!) cümlesi etrafında toplamak doğru olur. Ancak İngiliz donanmasının Baltık denizine girebilmesi müşkülleri karşısında bu denizde Alman ticaretinin devam edebileceği aşikâr bir keyfiyettir.

İngiltere ise, bir ada devleti, dünya nın her tarafı ile ilgisi olan bir ada devleti olmasından ötürü meseleyi çok ciddi olarak ele alması lâzımdır. Rakibinin,

coğrafi durum itibarile, ablukada olması Britanya için bir rüchandır.

Denizaltının mevcut olmadığı eski devirlerde İngiltere donanması bu ödevini kolaylıkla yapabiliyordu. Fakat geçen harbde Alman ve İngiliz donanmaları arasındaki kuvvet prensibinin az olduğu bir devrede Büyük Britanya bu vazifesini müşkülâtle yaptı. Fakat bugün mesele, her halde, daha müsaiddir.

Şüphesiz asıl yapılacak işlere İngiltere bahriye nezareti karar verecektir. Onların alacağı tedbirleri kelime ve kelime bulmak büyük bir kehanet eseri olur. Ancak son gelen ajans ve gazete habrisleri, bu tedbirlere dair görüşleri nazime büyük yardımlar eder.

Meseleyi doğru olarak mütalea etmek hislerimizden uzaklaşmakla mümkün olacaktır.

En iyi tedbir nedir?

İngiliz ticaretinin en ziyade ürktüğü silâh, şüphesiz denizaltı gemileri idi ve öyledir. Bunun için alınacak en iyi tedbir düşmanın denizaltı gemilerini üslerinde hapsedmek ve denize çıkarmamaktır. Acaba bunu İngiltere yapabilir mi? İngiltere bu tedbiri Büyük Harbde de yapamadı. Sebebine gelince:

1 — Alman nehir ağzlarındaki adaların, başta Heligoland olmak üzere tahkim edilmiş bulunması.

2 — Alman donanmasının çok kuvvetli olması.

Denizciler arasında (denizde bir gemi, karada bir topa muadildir darbi meseli meşhurdur. Bu darbi meselin ifham ettiği mana şudur:

— Sahil tahkimatı ile muharebe etmek istiyen donanma büyük zayıf veremeyi göze almazdır.

İngiltere Büyük Harbde bu kadar zayıfı göze almadı. Almadığı da doğru idi. Fakat Heligoland adası orada olmasaydı, İngiltere, su üstü kuvvetleriyle, denizaltı-

ların yattığı Almar. nehir ağzlarını kapar ve onları denize çıkmaktan menederdi.

İngiltere bu harbde bunu yapabilir mi?

Şüphesiz İngilterenin bu maksadla donanmasını riske etmesi gene doğru değildir. Ancak bugünkü gazeteler bu gibi adaların hava kuvvetleriyle bombardıman edilmekte olduğunu yazıyorlar. Eğer İngiltere hava kuvvetleri bu ödevi muvafakiyetle başarabilirlerse, donanmaya en büyük yardımı etmiş olurlar.

Büyük Harbde İngilizlerin yakın abluka yapmamasına bir sebep de Alman donanması idi. Gerç: Alman donanması İngiltereden zayıf idi. Fakat bütün İngiliz donanmasının uzun senelerde değil, muayyen aylarda bile toplu olarak ablukada bulunmasına imkân yoktur. Senelik ablukalar yelken devrinde, maimahruk, kömür gibi mevadda ihtiyacı olmayan gemiler zamanında bile güçlüklerle yapıyordu. İngilterenin Alman limanları ağzına göndereceği münferid filolar her halde Almanlardan madun olacaktır. İşte bu mühim engel dolayısıyla İngiltere filosu Alman limanlarının ağzını serbest bırakmış ve Alman denizaltıları denizlere açılabilmiştir.

Bugün aradaki nisbet pek azdır. Heligoland adasındaki tahkimat hava taarruzları ile tahrib edilirse, her halde donanma böyle bir ödevde teşebbüs edebilecektir. Bu suretle Alman nehirleri ağzında mayın tarlaları, batırılmış gemilerden mürekkebe manialar yapılacak ve bunların gerisinde de abluka gemileri mevki alacaktır.

Münferid ticaret gemilerinin alacakları tedbirler:

Meseleyi üç veçheden mütalea etmelidir:

1 — Sürat.
2 — Esliha.

(Devamı 9 uncu sayfada)

iki ahbab çavuşlar:

Pul yapıştırılırken

Majino ve Sigfrid mevzileri

Bu iki kuvvetli mevziin karşı karşıya boy ölçüşecekleri zamanlar geliyor

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Meşhur Majino hattı Fransızlar tarafından 1929 dan 1935 e kadarki senelerde inşa olunmuştur. Bu hattın vücutte getirilmesini teşvik ve temin eden o zaman Harbiye Nazırı olan Maginot olduğu için ona bu ad verilmiştir.

Majino hattı, krokide görüleceği üzere İsviçre hududundan itibaren Ren nehri boyunca Fransız hududunu takip eder ve Hochwald'da birdenbire batı ve badehu şimal batı istikametinde Alman ve Lüksemburg hududlarının gerisinden Belçikaya kadar gider. Fakat bu müstahkem mevziin burada kalmıyarak Belçika hududları boyunca devam ettiği zannolunur.

Bu hattın İsviçreden itibaren Hochwald mntakasına kadarki yukarı Ren mntakasına aid kısmı önünde Ren nehri tabii bir mâni halinde uzandığı için buradaki tahkimat beton ağır makineli yuvalardan mürekkep aralıklı Blokhavzlardan ibarettir. Bu kısım umumiyetle pek kolay müdafaa olunabilir.

Ludwigsfeste'den Belçikaya kadarki mütebaki 200 kilometrelik kısmı ise, ki hakikatte asıl Majino hattı veya mevzi budur, takribi 10 kilometre derinlikte müteaddid hatlarla bir asıl müdafaa mevziinden mürekkebirdir.

Bu mevziin en kuvvetli ve başlıca istinad noktaları Hochwald ve Hachenberg büyük tahkimat gruplarıdır. (Haritaya bakınız).

Majino hattı, esasen eskimiş bulunan dairevi kale usulünden müstahkem mntakalar sistemine geçişten doğmuştur. Fransızlar bu hattı vücutte getirmekle iftihar ederler. Harb san'atı ile her türlü inşa san'atının ve fenlerinin en modern ve mükemmel bir tezahürüdür. Bu hatta, insanları silâh ve harb malzemesini top mermisile hava bomba-

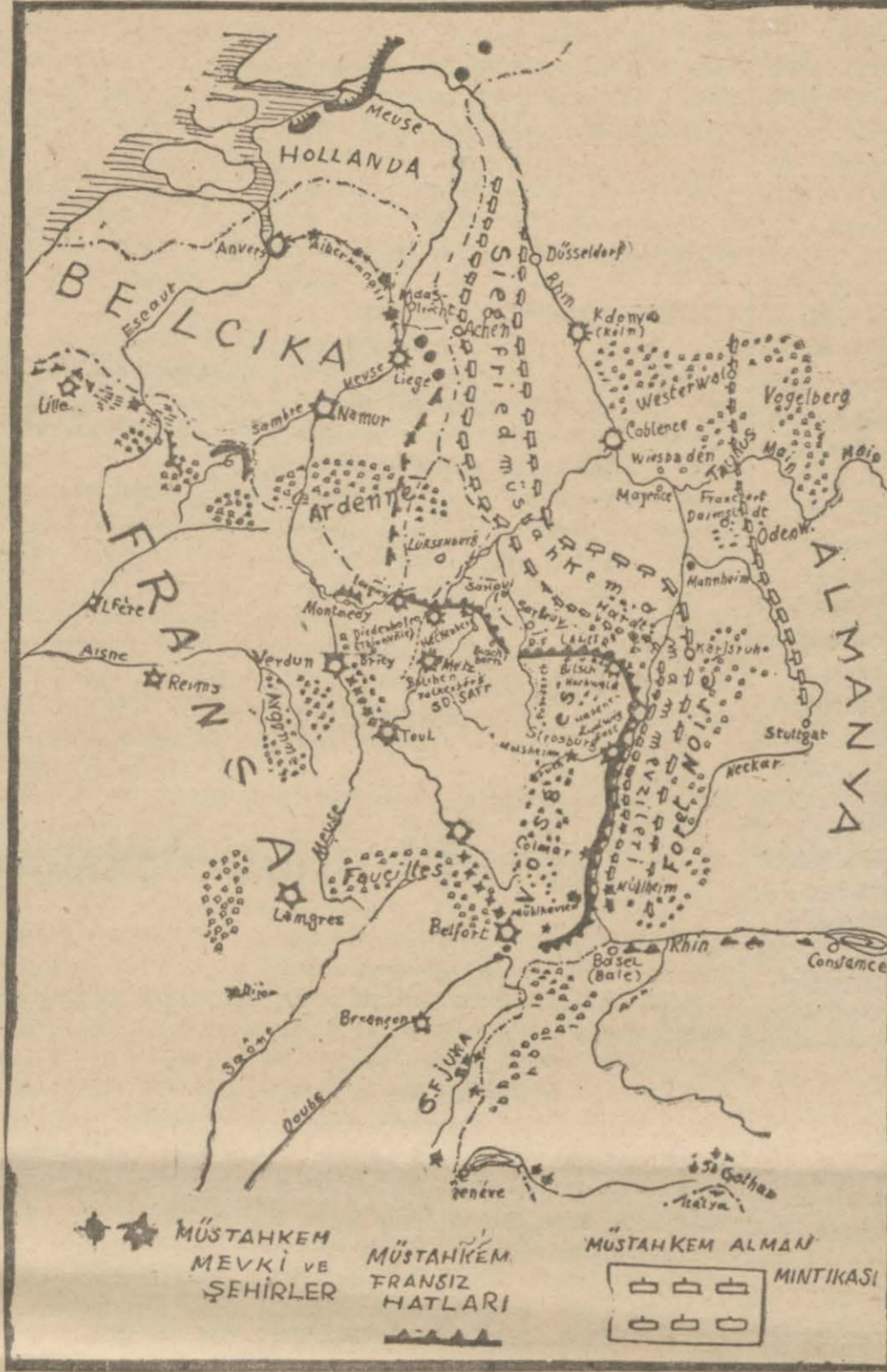
larının ve gazin tesirinden çelik, beton ve topraktan azami istifade olunmuştur.

Gelelim Alman müstahkem garb seddine. Buna Almanlar Westwals dedikleri halde Fransızlar Sigfrid hattı adını verirler. Çünkü Alman k'at'aları, vaktile 1917 de şimali Fransada inşa ettikleri mevzi Sigfrid mevzi ismini vermişlerdir.

Sigfrid mevzi ancak bir buçuk senede ve şüphe yok ki en son terakkiyata göre vücutte getirilmiştir. Bu mevzi tek bir hattın ibaret olmayıp yerine göre 25 - 50 kilometre bir derinlikte müteaddid hatlar sisteminden müteşekkildir. Almanların verdiği malûmata göre İsviçreden Belçika ve Hollandada hududları gerilerine kadar uzanan bu müstahkem mevzi 22.000 parça beton ve zırh inşaat vardır.

Almanlar bu hattı inşa ederken bilhassa yan ve cenah ateşlerinin tesirlerine kıymet vermişler ve bu maksadla her bir tabyayı yaparken bunun arzı dalga ve ârizalarına iyice uymalarına fevkalâde itina etmişlerdir.

Sigfrid mevziinin bir hususiyeti de

Majino ve Sigfrid mevzilerini gösteren harita

kasına malik olmasındır ki bu da mevziin 50 kilometre daha derinleştirilmesi demektir.

Modern bir müstahkem mevziin ne gibi beton ve zırh inşaatına malik bulunduğunu ilâve ettiğimiz muhtelif tabya, blokhavz, top ve makineli tüfek mevzilerine aid resimlerden görüldü. Onun için bu hususta fazla bir tafsilât vermek fazla görülmüştür.

Majino hattı Almanların kuvvetlenmeğe başlamaları üzerine her ihtimalle karşı Fransanın Almanya cihetinden korunması için büyük masraflar ihtiyarile inşa olunmuştur. Fakat bugün Fransızlar müdafaa değil, taarruz vaziyetindedirler. Yani onlar Majino hattından ancak kuvvetlerinin Alman hudud mevzileri yakınında emniyetle tahşid için istifade ediyorlar. Kezâlik Majino hattındaki Fransız toplarının, yeşine göre Alman mevziine doğru ilerleyen Fransız k'at'alarını hımaye

ki tarafın yerine göre topçu ateşi teatisinden fazla bir harb faaliyeti bu kadar düşünülemez. Çünkü her iki taraf Ren nehrinin birer sahilini tutmuş ve tahkim etmiştir. Ren nehrini müstahkem bir mevziin ateşi karşısında geçmek ise büyük bir meseledir. Onun için muharebe faaliyeti şimdilik daha ziyade hududun Hochwald ile Lüksemburg arasındaki bölgesinde olmaktadır.

Haritaya bakarsak evvelâ Hochwald mntakasına Almanyanın Fransa toplarına uzanan bir Hardt ormanı vardır ki burada Majino ile Sigfrid hatları arasında bir aralık vardır ve bu orman tabiatle harekâta müsaidir. Onun için bu orman Fransızların bir taarruz hedefi olmuş ve burası onlarca zaptolunmuştur.

İkincisi Sarbrück ve Sarloui bölgelerinde de iki taraf müstahkem mevzileri arasında mevcut büyük mesafe Fransız harekâta zemin olmuş ve Fransız k'at'aları buradan ilerlemek fırsat ve imkânı bulmuştur. Fakat Sigfrid hattının ileri sahalarındaki bu Fransız ilerlemeleri sırf istikşaf ve yavaş yavaş maksadlıdır. Çünkü asıl mevzi taarruz için buna yanaşmak ve onu keşfetmek lâzımdır ve sonra büyük topçu, zırhlı ve motörlü kuvvetler tahşid icab eder. Hem de bunların hiç belli olmayacak olan yerlerde tahşid olarak Alman mevziine ansızın en ağır bir topçu ateşi açmaları ve mevziin muayyen bir kısmını tahrib etmeleri şarttır. Bu, tabiatle çok güç bir şeydir ve fakat olmaz bir şey değildir.

H. E. Erkilet

30 senedenberi sevişen sevgililer

116 yaşlarında olduğunu iddia eden Meksikalı Flôrez Lopez, 1903 senesinden beri sevdiği ve hiçbir gün peşini bırakmadığı 65 yaşlarında Ramirez isminde bir kadınla evlenmiştir.

— Sana bunları kim anlattı? Vaziyeti bu şekilde kim gösterdi Semihâ?

— Dadım...

— O halde şunu bilmelisin ki, istiyerek yahud istemiyerek Ferah kalfa seni aldatmış, sana yanlış malûmat vermiştir.

Senin annen üzüntü ve işkenceden hastalanıp ölmedi; onu yaşadığı hayat öldürdü. Esasen zayıf bünyeli bir kadındı. İstanbula geldiği zaman, baban kendisini çılğınca bir aşkla sevdiği için bütün kaprislerine göz yumdu ve onun Bursada sıkı bir hayat yaşaduktan sonra İstanbula gelince, eğlenmek, gezmek, hayata karışmak istemesini hoş gördü. Zaten kendisi de salon hayatından hoşlanırdı. Güzel karısının ahbablarına takdim etmekten bir gurur duydu ve onu yeni muhitine alıştırmak için elinden gelen bütün kolaylıkları yaptı. Annen monden hayatın vecibelerini bilmezdi, baban bunu kendisine çok büyük bir nezaket ve inçlikle öğretti ve onun salonlarda mahcup bir vaziyette kalmamasına çalıştı.

Ancak, babanın karısının bütün kaprislerine böylece göz yumması ilk zamanlarda ikisini de mes'ud ederken sonradan annen eğlence ve gezme arzularında mübalâğa göstermeye başlarken aralarında münazaalar olmağa başladı. Hele kışın hemen her geceyi uykusuz geçirmek esasen nazik olan sıhhatini sarsınca, baban, doktorların tavsiyesi üzerine, anneni normal bir hayat yaşamaya teşvik etmeye başladı. Vakit aile hayatları cehennem döndü. Artık bir düziye kavga, gürültü başgöstermişti ve bunlara sebep de

«Son Posta»nın tefriki: 34

DAĞLARIN ESRARI

NAKLEDEN MUAZZEZ TAHSİN BERKAND

daima annenin gezme arzuları idi.

Eğer annen bu eğlence sevgisinden biraz fedakârlık etmiş olsa ve bunun kendi sıhhatini bozmakta olduğunu takdir ederek babanı düşman bilmeseydi, karısını çok seven Kâmil bey evinden bir sariye ayrılmıyacaktı. Fakat huysuz bir karı ile yaşamak kolay mı? Yavaş yavaş baban da aile ocağına karşı sadakatsizlik göstermeğe başladı.

Cahid bey bu sözleri çok yavaş ve ağır bir sesle söylüyor ve konuşurken gözleri benden uzaklara, çok uzaklara gidip dalyordu. Karşısında feci bir manzara görüyormuş gibi kaşları çatık, yüzü dalgındı. Dudaklarının bir köşesinde acı bir çizgi görülüyordu ki bu çizgi ona muztarib bir mana veriyordu.

O sustuğu zaman bir iki saniye sessiz durdum. Bu sözler, Ferah kalfanın senelerdenberi bana tekrar ettiği şeylerin tamamile aksini ifade ediyordu. Bu ikisinden hangisine inanabiliyordum? Hangisinin sözleri, annemle babamın hayatını hakikî surette tasvir ediyordu?

Cahid bey pencereden uzaklara dalan gözlerini birdenbire bana çevirdi:

— Bu sözlerimle seni özdeşime mü-

teessirim Semihâ; bugüne kadar hakikat olarak bildiğin bir meseleyi böylece değiştirerek sende bir şüphe uyanırmak istemezdim amma görüyorum ki seni yanlış yola sürüklemişler, hiç sebebi yokken seni babana karşı bir düşman gibi büyütmişler. Halbuki ortada cidden kabahatli varsa yalnız biri değil ikisidir. Başlangıçta baban anneni memnun etmek ve biraz da kendi gururunu tatmin etmek maksadile monden bir hayatı kabul etti, hattâ karısını bizzat kendisi salonlara, davetlere, balolara götürdü. Sonradan onun ifrata vardığını görünce geri çekilmek istedi amma biraz geç kalmış, o hayatın zehiri annenin kanına karışmıştı.

Görürsün ya Semihâ, eğer bir suç varsa ikisine aittir ve onlardan yalnız birini itham etmek haksızlık olur.

Senin biraz evvel baban hakkında söylemiş olduğum sözleri işitmiş olsaydım bunları sana söylemeye lüzum hissetmiyecektim; fakat, sana karşı büyük kusurları olsa da gene son günlerinde seni o kadar muhabbetle hatırlayan ve seni ihmal ettiğinden dolayı o kadar samimi bir ıztırab duyan babandan böyle bahsetmene gönlüm razı olmadı için vaziyeti izah etmek istedim.

Gözlerim masanın üzerinde açık duran mücevher mahfazalarına dalarak bir iki saniye dalgın durdum. Cahid bey de bana bakmıyordu, kimbilir nasıl ve ne gibi şeyler düşünüyordu. Herhalde başımın içinden benim anlayamadığım kadar derin bir takım fikirlerin geçtiği belli idi. Bana gelince, onun sözlerinden bilâihtiyar şüphe etmekten kendimi alamıyarak mırıldandım:

— Siz tabii babamın tarafını iltizam edeceksiniz. Siz de erkek değil misiniz?

— Ya, demek sen benim sadece erkek olduğum için babanın harekâtını müdafaa ettiğime ve annenin kabahatlerini görmekte olduğuma hükmediyorsun; o halde sen de kadınların zavallı ve mağdur mahlûklar olduklarını, erkeklerin de onlara zulüm ve işkence etmek için dünyaya gelmiş olduklarını zannediyorsun öyle mi?

Sesinde öyle acı bir istihza vardı ki bilâihtiyar yüzüne hayretle baktım. Yeşil gözleri tıpkı fırtınalı havada karan sular gibi koyulaşmış, dudaklarında acı fakat şeytani bir tebessüm belirmişti.

Birdenbire yerinden kalkarak masaya yaklaştı ve biraz evvel çekmeceye koyduğu bütün mahfazaları çıkararak

birer birer açtı. Pencereden giren güneş ışığı altında, taşlar pırıl pırıl yanıyordu; fakat bu parlak taşlardan ziyade vasımın hali nazarı dikkatimi cebeliyordu benim.

— Şunlara bak Semihâ; işte şu irili ufaklı parlak ve mat taşlarla onların ruhlarını satın almak kabildir. Bu taşlara malik olmak için birçok kadınlar kocalarını ve çocuklarını mahvetmekte zerre kadar tereddüd göstermezler. Onların gözünde bir tek şey vardır: Başkalarından üstün olmak, herkesin gözlerini kamaştırmak... Kocalarının bir köşede terk edilmiş olması, evlerinin bakımsız kalması, çocukların nezaretsiz büyümesi ve terbiye görmemesi, şefkat ve itinadan mahrum kalması onların umurunda mı? Hanımefendinin bir servet değerinde olan pırlanta yüzüğü, inci gerdanlığı, zümrüd köpeleri var ya! Bunları herkese göstermek, salonlarda teşhir etmek, başka kadınları kıskandırmak, birçok ailelere bu yüzden geçimsizlik aşlamak lâzım! Yüksek bir terzinin makasından çıkmış olan bir elbiseyi giyip bu mücevheratı takınca soluğu balolarda, süvarelerde alıyorlar ve bunları göstermek vesilesi kendilerini teşhir ediyorlar. Buna mukabil erkeğin ağzını açıp bir şey söylemeye hakkı yoktur; onun vazifesi karısının kaprislerini tatmin etmek, onun herkesten pahalı elbiseler ve mücevherler kullanabilmesini temin etmektir. Mek ve onu beraber alıp kalabalık lere, güzelliğini ve zenginliğini her se gösterebileceği yerlere götürmek... Böyle pek çok aileler tanyorum.

(Arkası var)

Son Postanın tebliği 87

HATİCE SULTAN

AYYIĞIR İMAM SARAĞINDA

Ayğır imam sarayda

— Heyyy, oğullar.. uşaklar!. Ne e-
dip, ne işliyorsunuz? Kanlarına gir-
dikleriniz düşman gâvuru değil, sizin
din ve can kardeşlerinizdir. Allahtan
korkup, peygamberden haya etmiyor
musunuz. Eğer kılıcınızın kuvvetini sı-
namak murad ise, işte Tuna boyu...
Hâlâ cenk olup durur. Varın, oraya gi-
din. Şehir içinde, ehil ve ayalın gözle-
ri önünde, nizami cediddir deyi insan
katletmek revayı hak mıdır?

Diye, bağırıyordu... Fakat gözle-
rini kan bürümüş, vicdanlarının fazi-
let nurları sönmüş olanlara, seslerini
duyuramıyorlardı.

Asiler, kafilere kafilere nizami cedid
kışlarını doluyorlar.. ellerine geçen
efradı:

— Çok bre kâfir! Efrenc libası giyip,
salına salına gezer misin?

Diye, önelerine çöktürüyorlar:
— Ocağa hor bakanın hali budur,
heyyyyyy.

Diye, bağırarak onların masum kelle-
lerini uçuruyorlardı.

Mel'un softaların tahrikâtile yapılan
bu vahşet şahsi işlere ve entrikalara da
sirayet etmişti. Birçok borçlular, ala-
câklarına.. herhangi bir sebepten do-
layı birbirine garaz besleyenler, düş-
manlarına saldırıyorlar:

— Bu dahi, nizami cedid taraftarı-
dır.. Allahın seven vursun.

Diye bağırıyordu.. böylece, şahsi
menfaatler uğruna bir takım suçsuzları
parçalatıyorlardı.

Vaziyet, o kadar vahim bir şekil al-
mıştı ki, artık bu kanlı hâlinin başlıca
mürettibleri olan Köse Musa paşa ile
şeyhislâm Atâ Molla bile neticeden
korkmaya başlamışlardı.

İşte o zaman, bu büyük hâlinin bu
kanlı sahnesini derhal durdurmuşlar..
asıl maksadlarını ortaya dökmek için,
son pendeği açmışlardı.

Asıl maksad, şimdiye kadar tamamile
gizlenmişti. Hattâ ihtilâlin ön safında
bulunanlarca bile lâyikile malûm de-
ğildi.

Bir aralık şeyhislâm Atâ Molla tara-
fından (Babmeşihat)a davet edilen
Ayğır İmam, oraya kadar gidip tekrar
Kâbakçı Mustafanın nezdine avdet et-
tiği zaman:

— Ve minelhavadis..

Diye, mutadî veçhile söze başlamış:

— Ağa hazretleri! Dainizin istihba-
rına nazaran, halen padişah olan zat,
hayat ve saltanat hırsına kapılarak,
şehzadegan hazretatına sukûsâ edecek-
miş.. Aman ağam, dikkat.. eğerci bu
hususun önüne geçilmez.. ve zati hü-
mayundan, bu babda teminat taleb e-
dilmese, âlem harabe varır.

Diye, Kâbakçı Mustafayı yeniden
harekete getirmişti.

Yamakların bu zeki çavuşu, Ayğır İmamın
bu sözlerindeki mâna ve maksadı
anlamakta gecikmedi. Artık İstan-
bulun yegâne hükümdar ve hükümrânı
olan Kâbakçı :

— Baka, efendi!. Bu işe, seni memur
ettim... Yanına, eski sekbanbaşı Os-
man ağayı al. Saraya git. Padişahı gör.
Eğerci şahzadeler bir hal olursa, son-
ra kendisi düşünsün.

Diye, emir verdi.

Ayğır imam, Kâbakçının, kendisine
verdiği bu vazifeyi memnuniyetle ka-
bul etti. Derhal sabık sekbanbaşı Os-
man ağayı buldurarak, onunla beraber
saraya gitti.

(AYĞIR İMAM)IN DAYAK YEMESİ

Saray erkânının, hemen hemen hep-
si dağılmıştı. 3 üncü Selimin muhitin-
de; Silâhtar Süleyman Paşa, Başlağa
Tayyar efendi, silâhtarlardan Emin A-
ğa, Ali Paşa, has odadan Şâir Hasan
Bey, Birinci İmam Kırmızı Hacı Hafız
Ahmed Kâmil Efendi, Enderun eskile-
rinden Kurşuncubaşı zade Eyüblü Meh-
med Arif Ağa gibi sadık bendegândan
pek az kimse kalmıştı.

Bu zatlar, neticenin vahim olduğu -
nu bilmekte beraber, gene saraydaki
mevkilerini terketmiyorlar.. Sultan Se-
limi bir felâketten esirgemek için ü-
zerine kanad geriyorlardı.

3 üncü Selim, vaziyetten son derece-
de müteessirdi. Haremdeki dairesine
geçilmiş, yemekten içmekten kesilmiş-
ti. Saray muhitindeki köşklere ve se-
lâmlık odalarından hiç birine râğbet
edip dışarı çıkmıyordu. Yalnız içeri-
den, silâhtarlara, Başlağaya sık sık ha-
remağaları göndererek, âsilerin vazî-
yetlerine ve hareketlerine dair malû-
mat istiyordu.

İşte bu esnada idi ki, Ayğır İmam ile
Osman ağanın (ihtilâl sergerdesi,
Kâbakçı Mustafa ağa namına) saraya
geldikleri, 3 üncü Selime haber verili-
di.

Padişah, bu habere son derecede hay-
ret etti.. Çünkü, hiçbir iktidar ve me-
ziyeti olmadığı halde, Ayğır İmamı
bunca lütuf ve âtufetlerine gark etmiş,
ancak sesinin güzelliği, ve mizacırlığı
yüzünden, birinci imamlık ve Ava-
sofya hatibliği gibi yüksek mevkilere
geçirmişti.. Bunlardan dolayı Padişah
minnettar olması lâzım gelen bir a-
dam, şimdi nasıl olur da âsilerle bir -

leşir. âsilerin sergerdesi namına sara-
ya gelip huzura çıkmak istemeye ce-
saret edebilirdi.

Fakat 3 üncü Selim, âsiler namına
yapılan ve yapılacak olan tekliflerin
hiçbirini reddedecek halde değildi. Bu-
na binaen, kalbinde derin bir acı duy-
makla beraber Ayğır İmam ile Osman
ağayı huzuruna kabul etmeğe karar
verdi.

Yirmi dört saattenberi âdeta kendi-
sini hapsedtiği harem dairesinden ilk
defa olarak çıkıp (Sünnet Odası) na
geldi:

— İmam efendi ile ağaya söyleyin.
Buyursunlar.

Dedi.

Sabık Sekbanbaşı Osman ağa, vazî-
yetten o kadar müteessirdi ki, kendi-
sine tevdi edilen bu vazifeyi, âdeta
kerhen ve cebren kabul etmişti. Buna
binaen, Ayğır İmam önde ve kendisi
arkada olduğu halde, 3 üncü Selimin
huzuruna girdiği zaman, bir tek söz
söylemeğe değil, yüzünden hüznün ve
melâl akan Padişahın karşısında bir
dakika durmaya bile tahammül edemi-
yerek, derhal yer öpüp, ağlaya ağlaya
odayı terkettti.

(Arkası var)

Denizlerde Harb

(Bastarafı 6 ncı sayfada)

3 — Harekât zamanı.

Büyük Harbde denizaltılar ticaret ge-
milerinden süratli giderlerdi. Bu yüzden
denizaltının pengesine düşen bir geminin
kurtulması imkân haricinde idi. Hattâ
bazı Alman denizaltıları rastladıkları
mütedditticaret gemilerinin hepsini ba-
tırmak imkânını bile elde etmişlerdi.
Fakat bugün, bilâkis, ticaret gemileri
süratli gitmektedir. Bugünkü gemiler,
Büyük Harbdekiler gibi kömür yakma-
makta ve dolayısıyla denizaltılara az he-
def olmaktadır. Nitekim bugünkü gaze-
telerde Alman denizaltılarının ikişer, üç-
çer çalıştıklarını görüyoruz. Bunun ma-
nası nedir? Bu üç denizaltısı o suretine mev-
ki alacaklardır ki, birinin kaçtığı he-
defi diğeri avhyab'ısın.

Esliha meselesine gelelim: Büyük
Harbde Alman denizaltıları ticaret ge-
milerini top silâhi ile imha ediyorlardı.
Malûm olduğu üzere denizaltı gemile-
rinin aldığı torpil adedi mahduddur. Bu
yüzden denizaltılar bu silâhi gözbebeği
gibi muhafaza ediyorlar ve harekât sa-
hasında uzum zaman kalabilecek için düş-
man gemilerini mermi ile, bomba ile ba-
tırıyorlar, yelkenlileri de gazle yakıyor-
lardı.

Bugün ise, ticaret gemilerinin mühim
bir kısmı toplu teslim edilmede ve edil-
mişler. Toplanan İngiliz deniz ihtiyatla-
rının mühim bir kısmının bu gibi gemile-
re topçu efradı olarak verileceklerine şüp-
he yoktur. Her halde bu gemilerin taşı-
yacıkları top adedi de Alman denizaltı-
larından fazla olacaktır.

Top mermisine karşı çok hassas olan
denizaltılar, bu gibi tuzaklara düşmemek
için, torpil kullanmak mecburiyetini his-

sedeceklerdir. Torpilin mahduf olması da
Alman denizaltılarının zaman zaman mem-
lekete dönmek zoru karşısında buraka-
caktır, ki, bu mesele, her zaman İngiliz
abluka hatından geçmek mecburiyeti
dolayısıyla çok tehlikelidir.

Kafile sistemi:

İngilizler her halde nakliyatı süratli
gemilerle yapacaklardır. Bundan başka
emniyet tedbirini arttırmak maksadile
ticaret gemilerini toplu olarak ve fazla
miktarla harb gemisi refakatinde sevket-
meği düşünmektedirler. Bunu gene a-
jans havadisinden okuyoruz.

Eğer bu gibi kafilelerin gideceği yol
mahrem tutulursa, muvaffakiyet fazla ol-
ur. Böylelikle tuzak yerlerinde bulunan
birçok Alman denizaltıları civarda hü-
cum edecek gemi bulamazlar. Büyük
Harbde de tercih edilen bu sistemde em-
niyet çok fazladır. Hususile ticaret gemi-
leri süratlerinin çok arttığı şu devirde
İngiltere ticaret gemilerinin zayıflık pek
fazla olmayacaktır. Veyahud da harb için
en lüzumlu ve kıymetli olan mevad bu
gibi gemilerle nakledilecek ve batan ge-
milerde ikinci, üçüncü derecede ehemmi-
yeti haiz maddeler bulunacaktır.

F. L.

Lehistanın tarihi

(Bastarafı 5 inci sayfada)

Bir müstakil Polonya artık tarihe ka-
rışmıştı. Fakat Polonyanın tarihi, ka-
panmamıştı. Bundan sonra, Polonyalılar,
istiklalleri için tarihe geçecek büyük mil-
li isyanlar, ihtilâller çıkaracaklardı ve
bunlar, ateş ve kan ile boğulacaktı.

Reşad Ekrem Koço
(Sonu var)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muh. B.	%7,5 te- minatı	Eksiltme	
		lira kr.	lira kr.	şekli	saati
Kıyım Bıçağı 40 S/m lik	2500 adet sif	18200	— 1365	—	Pazarlık 10
Karton Bıçağı muhtelif ebatta	23	317 20	28	790kç	eksiltme 11

I — Şartname ve resimleri mucibince yukarıda yazılı 2 kalem malzeme hıza-
larında gösterilen usullerle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri muvakkat teminatları eksiltme saatleri hizalarında
yazılıdır.

III — Eksiltme 18/IX/939 Çarşamba günü Kabataşta levazım ve mübayaat
şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Kıyım bıçakları şartnamesi her gün sözü geçen şubeden parasız alı-
nabileceği gibi karton bıçakları resimleri de görülebilir.

V — İsteklillerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde % 7,5 güvenme
paraları birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (7133)

KARA KULE

18 ncı asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı
Baron Wratislaw'ın hatıraları: 64

Türkçeye çeviren: Süreyya Dümren

Bir merhametli insan

Nihayet gemimiz Hisar altına yanaş-
tı ve Hisarın uzatılan bir merdiven-
den, omuzlarımızda eşyamız olduğu
halde, reisin yani kaptanın ardından
yürüyerek Hisara girdik. Büyük kapı-
ya yaklaştığımız zaman-ki bu kapı bi-
zim muvasalatımız üzerine açılmıştı-
etrafında galeriler ve Karakuleye ka-
dar uzanan bir meydan görmüştük. Bu
meş'um kuleye de bir demir kapıdan
girildiği anlaşıyordu.

Bizi getiren geminin kaptanı, Diz-
dar Mehmed ağaya, baş paşanın (sad-
razam paşa olsa gerek) mektubunu
verdi. Ağa bu mektubu okuduktan son-
ra yüksek sesle:

— Lâhavle velâkuvvete... demişti,
ne iştir bu? Ben bu zavallı esirleri ne
yapacağız? Bu adamlar bu kadar sert
bir muameleye tâbi tutulmaya müsta-
hak değiller ki! Bunlar için biraz da-
ha hafif mahpes bulamamışlar mı?

Bu suçsuz adamları böyle müthiş bir
zindana kapıyarak cezalandırmak ada-
let değil ki!

Ve sonra bize göz gezdirerek, hep-
mizin aklamaktan kan çanağına dön-
müş gözlerimizi görmüş, için için, kal-
bimizin derinliklerinden hâlâ ağlamak-
ta olduğumuzu anlamış ve:

— Korkmayın, dedim, Allah bü-
yüktür.. elbet sizi de kurtarır!

Ondan sonra (Kule) kapısının açıl-
masını emretmiş ve içeri girmemizi
işaret etmişti.

Bu kapıdan girerken, bir daha ancak
cansız birer cesed halinde çıkmaktan
baska ümidlerimizin tamamen zail ol-
muş bulurmasından mütevellid şid-
detli bir yeis ve teessürle bizi için için
aflatmakta ve inim inim inletmekte
bulduğunu rakik bir kalbe malik
her insan takdir etmekte güçlük çek-
mese gerektir.

Ah!. Ne elemli, ne kederli, ne yeisli
bir gündü ol. Ümid olmayan yerde in-
san yaşamak istemez. Binaenaleyh bü-
tün ümidlerimizi kaybetmiş olan biz-
ler de, bu meş'um kulenin kapısından
içeri adım atmazdan evvel anî bir ölüm
le oracakta yığılıp kalıvermeyi ne ka-
dar arzu etmişik ne kadar! Fakat ev-
velce de kaydediğim veçhile ölüm in-
sanın arzusuna göre gelmiyor ki... Şu
halde bizim bu yoldaki temennilerimiz
bosuna bir isteyiş olmaktan öteye geç-
miyordu. Cenabıhak başımıza bu belâ-
ların gelmesini mukadder etmiş bul-
nuyordu.

Bu zifiri karanlık zindana girdiğimiz
zaman, içeride, evvelce kendilerinden
bahsettiğim, dört kişi tarafından tees-
sürle karşılanmıştık. Karakulenin ka-
rabahatlı eski sakinleri olan bu biçareler
bizi karşılamakla beraber bizle-
rin burada, kendilerine uzun müddet
sefalet ve felâket ortağı olmamızı te-
menni etmişlerdi.

Kuleye girdikten sonra, her birimizin
ilk oturduğu yerler, bizlere, iki yıldan
artık süren bir zaman içinde oturma,
yatma, karın doyurma, iş işleme vesai-
re yerleri olmuştu.

Kule oldukça yüksek bulunmakla
beraber o kadar geniş değildir. Binaen-
aleyh dört evvelkilerle hepsi yirmi altı
kişiye varan bizler, birbirimize epeyce
sıkışık olarak müşkülâta buraya sığ-
ışa biliyor ve yatığımız zaman adeta
koyun koyuna yatıyorduk.

Kulenin içinde, kalın meşe ağacın-
dan mamul, tıpkı aslanların muhafaza-
sına mahsus kafese benzer bir nevi par-
maklık bulunuyordu. Bu kafes zindan
nöbetçilerinin, mahpusların etrafında
dolaşacak ve onları görebilecek münâ-
sıp bir şekilde inşa olunmuştu. Kafe-
sin ortasında da, gece ve gündüz sırça
bir kandil yanıyordu. Bu ışığın etrafı-
nda bir takım ağaç bloklar yani tomruklara
çevrilmiş olduğu ki bu tomruklara
biz ayaklarımızı dayıyorduk. Aslımı so-

rarsanız bu tomruklar ayak dayama-
nın yapılmış değil, fakat buraya dü-
şenlerin ayaklarını bunlara bağlamak
için yapılmışlardı.

Binaenaleyh bizim ayaklarımızın da
bu bloklara zincirlenmiş bulunması lâ-
zım geliyordu, lakin burada Cenabıhak-
kın bir lütfuna mazhar olmuşuk ki o-
da kule Dizdarının kalbinde bize karşı-
sempatik duygular husule getirmiş ol-
ması idi.

Çünkü bu ağa, ayaklarımızı bu blok-
lara zincirletmemişti. Yalnız, her ne-
maksadla olursa olsun, kendisinin ta-
namadığı kimselerin zindana gelmele-
ri, ayaklarımızın derhal bu tomruklara
zincirlenmesine sebebiyet veriyordu:

Böyle bir ziyaret vukuunda ağa, he-
men muhafızlardan birkaçını koşturu-
yor ve bunlar ayaklarımızı müstacelen
bu kütüklere zincirliyorlardı. Ziyaret-
çiler gider gitmez de ayaklarımızın
hürriyeti iade olunuyordu.

Karakulenin ve içindeki tutsakların
muhafazası mes'uliyetini uhdesine al-
mış bulunan Mehmed ağa, Hırvatlar
tarda hıristiyan ana ve babadan doğ-
muş ve bizim zamanımızda dok-
san yaşını aşmış dinine sadık, bizlere
karşı müstakim, vazifelerini ifada çok
dikkatli ve titiz bir adamdı. Muhafız-
ları bizzat kontrol eder, sık sık kuleye
gelir, prangalarını hergün gözden
geçirirdi. Haftada bir kere de bütün
elbiselerimiz, eşyamız ve vücudümüz
gözden geçirilir ve bu suretle herhan-
gi birimizde bıçak gibi, ege gibi şey-
lerin bulunup bulunmadığı araştırılmış
olurdu. Çünkü selefının başına gelen-
leri yani onun kuleden asılarak cezalan-
dırılması olmasını hiç hatırdan uzak
tutmıyan şimdiki ağa vazife hususunda
çok titiz davranıyordu.

Binaenaleyh kuleye kapatıldığımız
zın ertesi günü sabahı birer birer ku-
leden dışarı çıkarılmakla emret-
mişti, ayaklarımızı pranga vurulacak-
tı. İşte bu esnada Ulu Tanrı, muhafız-
lar arasından bana bir dost belirtti. Bu
bir Hırvat dönmesi idi, bana geri kal-
mamı, yani kuleden çıkacaklarım em-
sonucusu olmamı tavsiye etmişti. A-
yaklarımıza pranga vurulan arkadaşlar
birer birer yerlerine dönmüşler ve sıra-
da bana yelmişti. Ben de kuleden çık-
arıldım, ağanın ve müşavirlerinin huzu-
runa sevkoldum. Sırtımda bir iç ve
onun üstünde yırtık, patural bir du-
gömleği vardı. Hırvat nefer ağaya.

(Arkası var)

Erbaada göçmen evleri

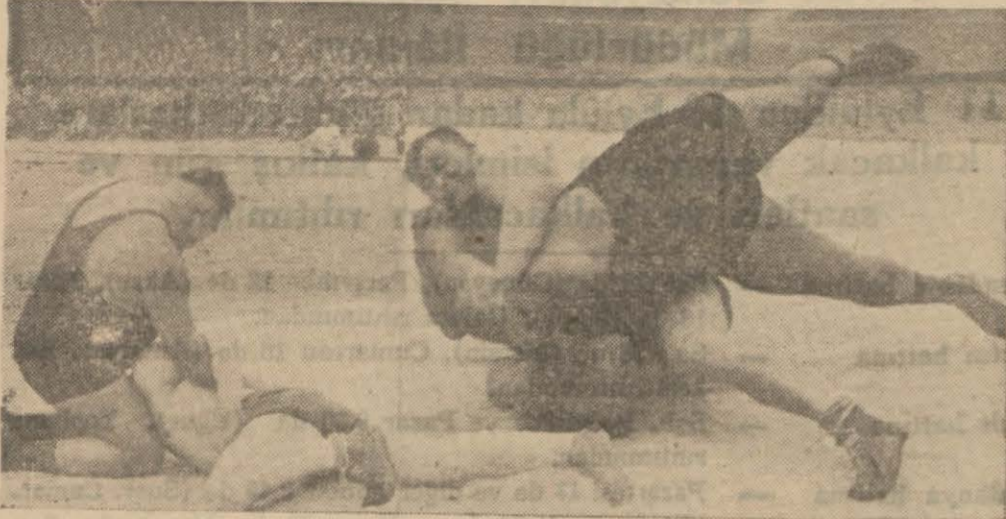
Erbaa — Romanya ve Bulgaristandan
ana yurda kavuşan göçmenlerimiz için
Destek nahiyesine bağlı Kırkharman kö-
yünde 123 evin temel atma merasimi bu-
gün kaymakam Mahmut Nedim Aker
ve davetliler huzuruyla icra kılınmıştır.
Merasime bandonun iştirakile ve istiklâl
marsile başlanmış ve bu meş'ud hâdisen
şerefine köylüler tarafından kurban ke-
silmiştir.

TAKVİM

EYLÜL					
Rumî sene	11	Arabi sene			
1165	Resmî sene	1388			
Agustos 29	1939	Hizir 129			
PAZARTESİ					
GÖNEŞ		Receb		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	84				
11	05				
Öğle		İkindi		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12 11	15 45	18 27	20 00	
E.	5 42	9 16	12 —	1 58	

Son Posta

S P O R

Tekirdağlı Alman şampiyonunu
dün kısa bir zamanda yendiDinarlı Mehmed de Karadağlı Skoviç'i mağlûb
etti. Diğer güreşler güzel oldu

Tekirdağlı - Alman maçı dan heyecanlı iki safha

Serbest güreş müsabakaları dün Taksim stadında mühim bir kalabalık önünde yapılmıştır.

İlk müsabaka iki küçük pehlivan Bursalı Selim ile İstanbullu Hasan arasında cereyan etmiş ve Hasan 3.10 dakikada mağlûb olmuştur. Çatalca Receb - arabacı İsmail arasındaki müsabaka 20 dakikada berabere bitmiştir.

Çanakkaleli Ahmed ile Somalı Fethi arasındaki müsabaka, iki dakika 25 saniyede Somalının mağlûbiyetiyle neticelenmiştir.

Dinarlı İsmail, Edirneli Süleyman maçında 11 dakikada İsmail tuşla galib gelmiştir.

Molla Mehmed, Habeş Kasım arasındaki güreş 45 dakika sürmüştür. İkinci devre ortasında mütemadiyen kasdı hareketlerde bulunan Habeşli, hakem tarafından diskalifiye edilmiş ve polis tarafından sahadan çıkarılmıştır.

Süleymaniye'ilerin yıldönümü

Fener Süleymaniye'yi 3-0 yendi

Süleymaniye - Fenerbahçe oyuncularını bir arada

Memleketin en eski klüplerinden biri olan Süleymaniye dün 29'ncü yıldönümünü kutladı. Saat 12.30 da klüp erkânı, Matbuat takımı ve Fenerbahçeli sporcular Şehzadebaşında klüp lokalinde toplandılar. Davetlilere bir öğle ziyafeti verildi. Ve nutuklar söylendi.

Ondan sonra davetliler hususi otobüslerle klübün Şehreminindeki sahasına götürüldü. Saat 16 da Matbuat takımı, Süleymaniye tekaüdüle karşılaştı.

Matbuat takımı 5 - Süleymaniye tekaüdüleri 3

Bu oyun çok zevkli oldu. Birinci devre 2.1 Matbuat lehine bitti. İkinci devrede Süleymaniye'lerin enerjik akınlarla 3.2 galib vaziyete geçtiler. Fakat Matbuat son dakikalarda üstüste üç gol atarak maçı 5.3 kazandı.

Fenerbahçe 3 - Süleymaniye 0

Fenerbahçe birinci takımı Süleymaniye karşısında yer aldı. Oyun mütevazın başladı. Süleymaniye müdafaası Fenerbahçelilere fırsat vermiyor. Fakat daha çok Fenerin hâkimiyetle devam eden oyunun son dakikalarında Basri Fener'e bir gol kazandı ve birinci devre 1.0 Fener lehine neticelendi.

Mülâyimle Rus pehlivanı arasındaki müsabaka da 45 dakika olarak tesbit edildi. Güreş çok sert başladı. Gittikçe kızışan güreşin ikinci devresinde midesine yumruk yediğini iddia eden Rus pehlivanı güreşi terketti.

Dinarlı Mehmed Skoviç güreşi 45 dakika idi. Güreş fevkalâde zevkli oluyordu. 28 inci dakikada Dinarlı Mehmed bir tayyare oyunu ile galib geldi.

Son güreş, Tekirdağlı ile Alman Villi Marn arasında dört devre, bir saat idi.

İki pehlivan bir müddet birbirlerini yokladılar. İlk devre berabere bitti. İkinci devrede kafakol kapan Tekirdağlı güzel bir tuş yaptı, hakem saymadı. Bir müddet sonra Tekirdağlı ikinci bir oyunla hasmını yere vurdu. Bu defa hakemin vermiş olduğu kararı Alman pehlivanı tanımak istemedi ise de netice değişmedi ve Tekirdağlı'nın galibiyeti halk tarafından alkışlarla ilân edildi.

Lehlileri ayakta tutan
büyük manevî kuvvet

(Baştarafı 3'ncü sayfa da)

Hâkikaten, bizim istiklâl harbinde olduğu gibi, Leh milleti kadın, erkek, genç, ihtiyar, aynı cesaretle, aynı azim ile cepheleerde yer almıştır.

Açık şehirlere yağdırılan bombalar halkı yıldırarak göyle dursun, bilâkis mukavemete teşvik etmektedir.

Almanyanın metalibi, iddiaları ne mahiyette olursa olsun, üç defa taksime uğramış, yabancı devletlerin boyunduruğu altında yaşamının fecaatini üç defa tatmış olan Lehistan için bu çarpışma hayat memmat meselesidir. Ve bunu, otuz dört milyon nüfusun, otuz dört milyon da tamamen müdriktir.

Nerede tutunabilmek mümkün olursa orada tutunacağız ve en son ferdimizi kurban vermedikten sonra Lehistanı Avrupa haritasından sildirmeyeceğiz!

Dediği zaman gözlerinin içi yalaz yalaz parlayan Torunlu genç kadının bu sözlerinden şüphe etmeyi hakikate karşı hakaret addederim.

Oralardan getirdiğim intubalar ve ka-naatler, Alman - Leh davasının bugüne kadar elde edilen kolay muvaffakiyetlerle bitmiş olduğuna inanmaktığıma mânidir.

Kahramanlığı, düşman tebliğlerinde bile ikrar edilen bu tarihî millet daha vahim neticeler önünde bile silâhlarını terketmeyecektir.

İhtiyar Pilsudski'nin, ölüm döşeginde kendine halef tayin ettiği Mareşal Smigly - Ridz'in, herhangi bir noktada şiddetli mukavemete, bir mukabil taarruz hazırlanmakta olması ve hasmını bir sürprizle karşılaştırması çok muhtemeldir.

Şüphesiz, Almanya, Lehistanı nisbetle çok kavi, çok daha mücehhez, hem kemmiyet hem de keyfiyet bakımından çok daha üstündür. Lâkin unutmamalı ki Lehliler de, her kuvvetin fevkinde olan vatan ve istiklâl kaygusu ile harb ediyorlar.

Bugün Varşova, yarın da belki Lublin, Lwow ve daha bazı şehirler düşebilir. Düşmeyecek, yenilmeyecek olan bir milletin azmidir.

Bu itibarla, Alman - Leh harbi hakkında kat'î hükümlümüze vermeden evvel, hâdiselerin inkişafını beklemek gerektir.

E. Ekrem Talu

Beyşehir Halkevinin
çalışmaları

Beyşehirden yazılıyor: Halkevinin faaliyeti verimli bir tarzda devam etmektedir. Bilhassa temsil kolu halkımıza istifadeyi temsil seyrettirmektedir.

Bu arada köylerde de müteaddid piyesler oynanmıştır. Köylü bu müsamereleri derin bir alâka ile karşılamış ve çalışkan gençleri içten gelen bir sevinçle alkışlamıştır.

Resim, temsil kolu azalarını göstermektedir.

Deniz atlama birincilikleri

Galatasaray klübü denizcilik şubesi Bebekde atlama birinciliklerini yapmıştır. Kuleden atlamada 26.70 puanla Suad Erler birinci, 27.44 puanla Kemal ikinci, 28.98 puanla Kemal Aytekin üçüncü olmuştur.

Trampelen atlamada 39.12 Sadi birinci, 36.25 puanla Mehmed ikinci, 32.10 puanla Kemal üçüncü olmuştur.

26 Ağustos tarihli
bilmecemizde kazananlar

26 Ağustos tarihli bilmecemizde kazananları aşağıya yazıyoruz. İstanbulda bulunan taahhüt okuyucularımızın Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra hediyelerini bizzat idarehanemizden almaları lâzımdır. Taahhüt okuyucularımızın hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir kol saati

İstanbul 48 inci mekteb talebesinden 66 Lâtîfiye.

MUHTIRA DEFTERİ

(Son Posta hatıralı)

Düzcce manifaturacı Teyfik oğlu Celâl, Ankara İhtekim ilk okulu sınıf 4-A da Fahman Türker, Aksaray Hamam sokak 6 numarada Cihad Demirel.

YAPI TAKIMI

İstanbul 49 uncu ilk okul sınıf 2-A da Selma Uygur, İstanbul 44 üncü ilk okul sınıf 4-A da 367 Nermin, İstanbul Çağaloğlu Nuruosmaniye caddesi 58 numarada Mehmed.

DİŞ MACUNU

İzmir kız lisesi sınıf 5-A da 162 numarada Behiye Sanlı, Balıkesir posta paket memuru oğlu Kenan Vural, İstanbul Aksaray Haselî caddesi 14 numarada Mühraban, İstanbul Vezneçiler Zeynebkamlı sokak 23 numarada Muammer.

KOKULU SABUN

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Haydarpaşa lisesi 1715 Hüsnü, İstanbul Çağaloğlu erkek orta okulundan 221 Salih, İstanbul Şişli Halâskârgazi caddesi 26 numarada Kemal Tekel.

ALBÜM

(Son Posta hatıralı)

Adana tümen satınalma komisyonu reisi yarbay Ömer oğlu Kemal, İstanbul 44 üncü ilk okul talebesinden 43 numaralı Yaşar, İstanbul Aksaray Sorguççu sokak 9 numarada Ulvi.

BOYA KALEMİ

Sivas askerlik dairesi reisi kızı Müşerref, İstanbul 44 üncü ilk okuldan 104 Zülâl Özgüray.

AYNA

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Yüce Ükü lisesi sınıf 10 da 312 numaralı Hüsnü, İstanbul Beyoğlu Parkmakkapı Bursa sokak 4 numarada İsmet.

KİTAP

Antalya Zaman mağazasında Sadullah Korkud vasıtasıyla Melâhat, Niğde Kayabaşı 15 numarada Emin Sungur, Bursa Cümhu-

riyet caddesi Pazarbaşı 304 numarada Nev-zad Koruyan, Çankırı asilîye ceza hâkimi Sadık Şimşek oğlu Haydar, Tekirdağ Peşte - malı caddesi 147 numarada Mediha, Van orta okulu sınıf 3 de 319 numaralı Necati, İstanbul Vefa erkek lisesi sınıf 4-A da 68 - fik Özalay, İstanbul Cihangir Çukurca Camiîşerif Çıkmaç sokak 1 numarada Adnan, İstanbul Beylerbeyi Çamlıca caddesi 58 numarada Sadiye, Ankara Cecebel Tanbeli sokak 27 numarada Meral.

RESİMLİ EL İŞİ MODELİ

Zonguldak kitabacı Hakkı yanında Sadık Uzuner, Tokat avukat Salih Olgaç oğlu Sezai Olgaç, Ankara Yenisehir Atatürk caddesi Hasan Hadî apartmanı 3 numarada Oğuz Erkip, Hayrabolu kahveci Şükrü oğlu Basri Bıçakçı, Samsun ziraat mücadele tekinisyeni kız Beyhan Korkmaz, İstanbul Gedikpaşa Dikmen apartmanında Bihran Apaydın, İstanbul Kumkapı orta okulu sınıf 8 talebesinden Orhan, İstanbul Beşiktaş Yenimahalle İhlamur caddesi 6 numarada Basri, Afyon emniyet müdürlüğü komiser muavini Fikri Vardar, Kayseri İstasyon şefi Azmi kız Ulviye.

KART

Tekirdağ hükümet caddesi terzi Ali Ulker elle Necdet, Balıkesir mahkeme başkâ-tibi Faik Üstün vasıtasıyla Gülseren, Gerede posta telgraf stajyeri Sadık Sevüktekin, Akşehir Eski kale mahallesi 39 numaralı evde Reyhan Yalçın, Mersin Abdülkadir Sözman ticarethanesinde Kemal Tokgönlü, Lüleburgaz tuhafiyeci Hüseyin oğlu Sabri Bayraktar, İstanbul Hayriye lisesi talebesinden 87 numaralı M. Hikmet, İstanbul Samatya tramvay caddesi 144 numarada Gülyüz eşler, Kırklareli Kulekamlı sokak 10 numarada Türkân, Bursa Cümhuriyet caddesi 296 numarada Ali Saib Akgöl.

BÖTÜN ÖLKEYİ
HERGÜNDOLAŞAMAZSINIZ
FAKAT

Son Posta
DAKI "BİR İLÂN"
BÜTÜN ÖLKEYİ HERGÜN DOLAŞIR.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakat mukavelenamesi
2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir
(24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası

İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSILVA ve NİS'de

LONDRA ve MANÇESTER'de

MISIR, KIBRIS, VUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN

ve MAVERAVI ERDÖN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVVA, RUMANVA, VUNANİSTAN, SURİVE, LÖBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları kışağı.
Ticari krediler ve vesakli krediler kışağı.
Türkiye ve Ecebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Eşam ve tahvilât, altın ve emtaâ üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık
Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartları ile (kumbaralı veya
kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

MAZON MEYVA TUZU

müferrih ve midevidir. MİDEYİ ve BARSAKLARI, KANI temizler, sıhhatin lâtif bir yardımcısıdır. MİDE ve BARSAKLARI alıştırır ve yormaz. İNKİBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTISI ve bozukluğunda, barsak tembelliginde MİDE EKŞİLİK ve yanmalarında emniyetle kullanılabilir.

MİDE

RAHATSIZLIKLARI, YANMALARI, MİDE AĞRILARI ve EKŞİLİKLERİNİ ve YEMEKLERDEN sonra bütün vücutta hissedilen çöküntü ve AĞRILIK ile kolayca mücadele için HAZMIN en müessir musahhibi olan MAZON Meyva tuzu alınır. **Mazon ismine ve HOROS markasına dikkat ediniz.**

Yatılı Şişli Terakki Lisesi Yatısız

1 - ANA - İLK - ORTA ve LİSE KISIMLARINA

Talebe kaydına başlanmıştır. Her gün saat 10 - 17 ve kadar müdürlüğe müracaat edilebilir. (Telefon: 42517)
2 - Eski talebenin 10 Eylülle kadar kayıtlarını yenilemeleri gerekir. Aksi takdirde, yerlerinin muhafaza edilememesinden okul idaresi mes'uliyet kabul etmeyecektir.
3 - Okula kayıt ve kabul şartlarını gösterir prosepktüs, isteyenlere bedelsiz olarak gönderilir.

ERKEK NIŞANTAŞI Halil Rifatpaşa konağı **KIZ** Başmabeyincilik konağı

Eski Feyziati

Yatılı BOĞAZIÇI LİSELERİ Yatısız

na sınıfı ve ilk kısım Bebekte eski Fransız mektebi binasında, kız ve erkek kısımları ayrı dairelerde olmak üzere Lise ve Orta okul.

Arnavudköyünde Tramvay Caddesinde Çifte Saraylarda

Kayıd için hergün saat ondan on yediye kadar Çifte Saraylarda Okul Direktörlüğüne müracaat edebilirler. İsteyenlere mekteb tarifnamesi gönderilir. Telefon: 36.210.

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

1 - Bütün sınıflar için yatılı ve yatısız, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
2 - Eylül'ün onuncu gününe kadar kaydını yenilemeyen eski talebenin müracaatları kabul edilmeyecektir.
3 - İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.
Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası Telefon: 22534

Beyoğlu Tünelbaşı - Yeniol

Kız ve Erkek **ALMAN LİSESİ** ve Ticaret Okulu

Tam devreli Lise - Ticaret mektebi
Almanca öğretmek için ihzarî sınıflar

Derslere 15 Eylül Cuma günü başlanacaktır. Kayıt muamelesi 8 Eylül'den itibaren hergün saat 9 dan 12 kadar (Nüfus veya ikamet teskeresi, mahallî hükümet doktorluğunca tasdikli sıhhat raporu, Çiçek ve Tifo aşısı kâğıtları, 6 fotoğraf ve mekteb tasdiknamesi veya diplomasile) yapılır. Fazla malûmat için 49486 ya telefon edilmesi.

İkmal imtihanları 13 Eylül'dedir.

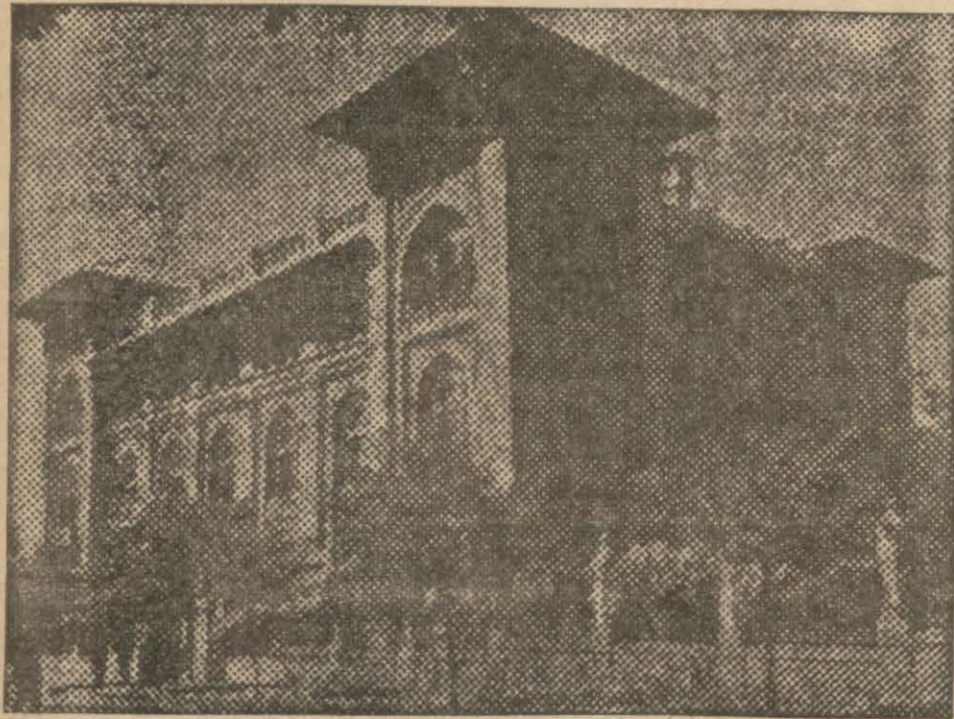
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1883

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri.

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

AĞARAN SAÇLARA

Saç boyaları saçların tabii renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sıhhi saç boyalarıdır.
İNGİLİZ KNZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Beyoğlunda BAKER mağazaları

En birinci İngiliz ve Fransız kumaşlarından mamul TRENC-KOTLAR, gabardinler, paltolar, tüvetler, spor ve fantezi kostümler, pardesüler her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla satılmaktadır. Çeşitler bozulmadan evvel ihtiyacınızı BAKER mağazalarından temin ediniz.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
1ç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticaret ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

11 Eylül'den 18 Eylül'e kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar.

Karadeniz hattına — Salı 12 de (Güneysu), Perşembe 12 de (Aksu), Pazar 16 da (İzmir), Galata rıhtımında.
Bartın hattına — Salı 18 de (Mersin), Cumartesi 18 de (Antalya). Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına — Salı, Perşembe ve Pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına — Pazartesi 13 de ve diğer günler 8.45 de (Sus). Cumartesi ayrıca 13.30 da ve Pazar 20 de (Marakaz). Salı postası. Tophane rıhtımından, diğer postalar Galata rıhtımından.
Bandırma hattına — Pazartesi, Salı, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Marakaz). Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba 20 de (Antalya) ve Cumartesi 20 de (Mersin). Tophane rıhtımından.
NOT: Salı postası İzmir Fuarı mühasebeti ile ilâveten yapılacaktır.

Karabiga hattına — Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.
NOT: Vaziyeti hazırca dolayısıyla İzmir sürat, Mersin, Ayvalık ve İmroz postaları işarı ahire kadar tatil olunmuştur.

Buna mukabil İstanbul ile Çanakkale arasında haftada dört posta ihdas edilmiştir. Bu postalar İstanbuldan Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba ve Perşembe günleri saat 18 de Tophane rıhtımından kalkmakta gidiş ve dönüşde Tekirdağ, Şarköy, Gelibolu, Lapseki'ye uğrayarak Çanakkaleye kadar gitmektedirler.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerden öğrenilir.

Galata acenteliği	Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Galata acenteliği	Galata rıhtımı Mıntıka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci acenteliği	Sirkeci, Yolcu salonu	22740
		(7160)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için açık eksiltme usulile elli ton zift ve on ton katranlı üstüptü satın alınacaktır. Ziftin muhammen bedeli 2300 ve muvakkat teminatı 172,50 lira ve katranlı üstüptünün muhammen bedeli 3500 muvakkat teminatı 202,50 liradır.

İhaleleri ayrı ayrı olarak 28/9/1939 tarihine rastlayan Perşembe günü saat on beşte Galata rıhtımında Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğü binasındaki Mübaya Kom'şyonunca yapılacaktır.

Mezkûr levazımın şartnameleri sözü geçen komisyonunda hergün görülebilir. İsteklilerin bildirilen vakitten evvel muvakkat teminatlarını yatırmaları şarttır. 7133.

İstanbul Belediyesi İlanları

İk muhammen

Teminat bedeli

204,81	2730,76	Hastahanelerin 939 malî yılı ihtiyacı için alınacak un, makarna ve saire
123,71	1649,50	Haseki hastahanesine alınacak 23 kalem alâtı tıbbiye
101,79	1357,15	Emrazı zühreviye hastahanesi ve Dispanserlere alınacak tıbbî malzeme ve ilâç
59,60	794,60	Karaağaç müessesatı kesicileri için yapılacak elbise dolaplarına lüzumu olan kereste ve diğer malzemelerin mübayaası

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 14/9/1939 Perşembe günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliblerin 939 yılına aid Ticaret Odası vesikası ilk teminat makbuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. 6834.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanları

Muhammen bedeli 85.000 lira olan 100166 kilo vagon ve estekat inşaatına mahsus demir 26/10/1939 Perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (5500) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliği ne vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 425 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (7098)

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete, mecmua satar. SON POSTA'nın Ankara bayilidir. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

Doktor. I. Zati Öğet

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.